

ANEKS NR 6
DO UMOWY NR 00023-6933-UM0310013/15
Z DNIA 18 maja 2016 r.

zawarty w dniu 30.11.2018r. w Lublinie

pomiędzy:

instytucją wdrażającą - Samorządem Województwa Lubelskiego,

z siedzibą w Lublinie, 20-029 Lublin, ul. Artura Grottgera 4

reprezentowanym przez:

- 1) **Edmunda Bożeńskiego** – Dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- 2) **Mateusza Winiarskiego** – Zastępcę Dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich,

a

Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Polesie”

z siedzibą w Cycowie, 21-070 Cyców, ul. Nowa 1,

NIP 5050089252

REGON¹ 060426241

KRS¹ 0000315000

zwanym dalej „Beneficjentem”, reprezentowanym przez:

- 1) **Małgorzatę Leszczyńską** – Prezesa Zarządu;
- 2) **Michała Woźniaka** – Wiceprezesa Zarządu;

Na podstawie umowy **00023-6933-UM0310013/15** z dnia **18 maja 2016r.** oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 (Dz. U. z 2017 r., poz. 562), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

W powołanej na wstępie Umowie wprowadza się następujące zmiany:

- 1) **Załącznik nr 1 do Umowy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego Aneksu.**

§ 2

¹ Niepotrzebne usunąć

Pozostałe warunki Umowy nie ulegają zmianie.

§ 3

Aneks został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron.²

§ 4

Aneks obowiązuje od dnia jego podpisania.

Podmiot wdrażający¹

LGD¹

1)
Z up. ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Edmund Boleński
Dyrektor Departamentu
Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

1)
PREZES ZARZĄDU

Małgorzata Leszczyńska

2)
Z up. ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

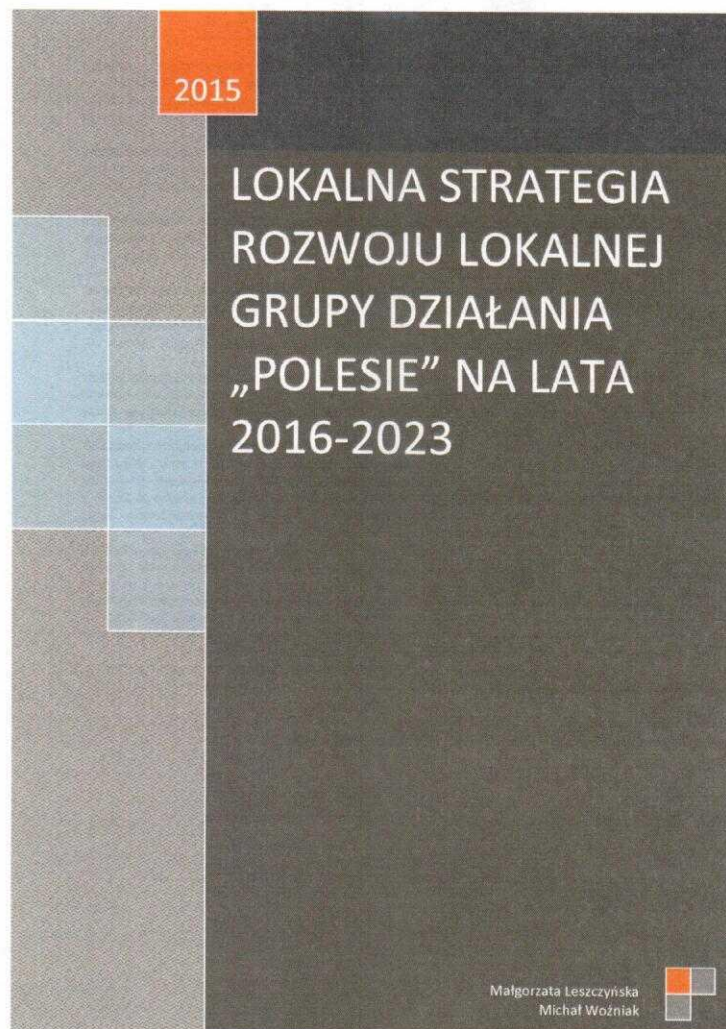
Włodzisław Włodarski
Dyrektor Departamentu
Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

2)
WICEPREZES ZARZĄDU

Michał Woźniak

**STOWARZYSZENIE
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
"POLESIE"**
ul. Nowa 1, 21-070 Cyców
tel/fax. (82) 56 77 675
NIP 505-008-92-52, REGON 060426241
KRS 0000315000

ROZDZIAŁ XII- STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	51
WYKAZ LITERATURY ŹRÓDŁOWEJ	51
ZALĄCZNIKI DO LSR	53
ZALĄCZNIK NR 1 PROCEDURA AKTUALIZACJI/ZMIANY LSR	53
ZALĄCZNIK NR 2 PROCEDURY DOKONYWANIA EWALUACJI I MONITORINGU	54
ZALĄCZNIK NR 3 PLAN DZIAŁANIA	59
ZALĄCZNIK NR 4 BUDŻET LSR	68
ZALĄCZNIK NR 5 PLAN KOMUNIKACJI	69

Rozdział I Charakterystyka LGD

1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia

Lokalna Grupa Działania (LGD) "Polesie" posiada status prawny stowarzyszenia. Działa pod nazwą: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Polesie" powołane dnia 03.04.2008r. i wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000315000 dnia 07.11.2008 r.

2. Obszar

LGD "Polesie" zostało powołane na obszarze 9 gmin w woj. lubelskim (Cyców, Ludwin, Łęczna, Puchaczów, Sosnowica, Spiczyn, Urszulin, Uścimów, Wierzbiica) położonych na terenie 5 powiatów (łęczyńskiego, lubartowskiego, parczewskiego, chełmskiego i włodawskiego).

Tabela 1: Dane identyfikacyjne gmin tworzących Lokalną Grupę Działania "Polesie"

Nazwa Gminy	Kod statystyczny GUS	Status Gminy	Liczba mieszkańców (31.12.2013)	Powierzchnia w ha	Powiat
Cyców	061001 2	Wiejska	7 953	14 811	Łęczyński
Ludwin	061002 2	Wiejska	5 315	12 216	Łęczyński
Łęczna	061003 3 061003 4	Miejsko wiejska	24 027	7 515	Łęczyński
Puchaczów	061005 2	Wiejska	5 377	9 171	Łęczyński
Sosnowica	061307 2	Wiejska	2 719	17 162	Parczewski
Spiczyn	061006 2	Wiejska	5 588	8 315	Łęczyński
Urszulin	061905 2	Wiejska	4 112	17 214	Włodawski
Uścimów	060813 2	Wiejska	3 336	10 708	Lubartowski
Wierzbiica	060312 2	Wiejska	5 344	14 579	Chełmski
Razem			63 771	111 691	

Źródło: Dane GUS

3. Mapa obszaru LGD "Polesie"

Teren gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania „Polesie” tworzy zwarte terytorium.

Ilustracja 1: Granice administracyjne Lokalnej Grupy działania „Polesie”

Źródło: Dokumentacja własna LGD „Polesie”

4. Opis procesu tworzenia partnerstwa uwzględniający dotychczasowe doświadczenia grupy

Podstawą dla utworzenia i działania Lokalnej Grupy Działania „Polesie” był dorobek Fundacji Lokalna Grupa Działania „Liderzy Polesia”, która skupiała gminy Cyców i Urszulin i wdrażała program LEADER+ w

Spis treści

1. FORMA PRAWNA I NAZWA STOWARZYSZENIA	4
2. OBSZAR	4
3. MAPA OBSZARU LGD „POLESIE”	4
4. OPIS PROCESU TWORZENIA PARTNERSTWA UWZGLĘDNIAJĄCY DOTYCHCZASOWE DOŚWIADCZENIA GRUPY	4
5. OPIS STRUKTURY LGD	5
6. OPIS SKŁADU ORGANU DECYZYJNEGO	5
7. ZASADY FUNKCJONOWANIA LGD „POLESIE”	5
ROZDZIAŁ II PARTYPACYJNY CHARAKTER LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA „POLESIE”	6
1. OPIS PARTYPACYJNYCH METOD TWORZENIA STRATEGII, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PARTYPACJI GRUP ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR- PRZEDSIĘBIORCÓW I GRUP DEFAWORYZOWANYCH	6
2. OPIS PARTYPACYJNYCH METOD REALIZACJI STRATEGII, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PARTYPACJI GRUP ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI LSR- PRZEDSIĘBIORCÓW I GRUP DEFAWORYZOWANYCH	17
ROZDZIAŁ III DIAGNOZA – OPIS OBSZARU I LUDNOŚCI	19
1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY LGD „POLESIE”	19
2. GRUPY SZCZEGÓLNIE ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STRATEGII	20
3. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTWA/PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	20
4. OPIS RYNKU PRACY	21
5. DZIAŁALNOŚĆ SEKTORA SPOŁECZNEGO W TYM INTEGRACJA (ROZWÓJ SPOŁECZNY)	23
6. PROBLEMY SPOŁECZNE NA OBSZARZE LGD	24
7. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ OBSZARU LSR	26
8. POTENCJAŁ ROZWOJOWY LGD „POLESIE”	27
ROZDZIAŁ IV ANALIZA SWOT	28
ROZDZIAŁ V CELE I WSKAŹNIKI	34
ROZDZIAŁ VI SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU	41
1. FORMY WSPARCIA OPERACJI W RAMACH LSR	41
2. CEL TWORZENIA PROCEDUR	42
3. ZAKRES PROCEDUR	42
4. WSKAZANIE W JAKI SPOSÓB W KRYTERIACH WYBORU OPERACJI ZOSTAŁA UWZGLĘDNIANA INNOWACYJNOŚĆ ORAZ PRZEDSTAWIENIE JEJ DEFINICJI I ZASAD OCENY	44
ROZDZIAŁ VII PLAN DZIAŁANIA	45
ROZDZIAŁ VIII BUDŻET LSR	45
ROZDZIAŁ IX PLAN KOMUNIKACJI	46
ROZDZIAŁ X ZINTEGROWANIE	47
1. OPIS ZGODNOŚCI I KOMPLEMENTARNOŚCI Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI/ STRATEGIAMI W SZCZEGÓLNOŚCI STRATEGIAMI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POPRZEC PORÓWNIANIE CELÓW TYCH DOKUMENTÓW Z CELAMI LSR I WYKAZANIE ICH SPÓJNOŚCI	47
1.1 Poziom krajowy	47
1.2 Poziom regionalny	48
1.3 Poziom lokalny	49
2. OPIS SPOSÓBU INTEGROWANIA RÓŻNYCH SEKTORÓW, PARTNERÓW, ZASOBÓW CZY BRANŻ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARSTWA W CELU KOMPLEKSOWEJ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘC	49
ROZDZIAŁ XI MONITORING I EWALUACJA	50

szczęśliwych oraz adekwatnych do nich wskaźników.

Ze względu na planowany szeroki udział przedsiębiorców w realizacji strategii LGD „Polesie” przeprowadzone zostały badania ankietowe z przedsiębiorcami LGD „Polesie”. Anketa została zamieszczona na stronie internetowej LGD „Polesie”. Wzrost (20,2%) opieki nad osobami w wieku podeszłym (16%) w niej udział 119 respondentów, w tym planując rozpoczęcie działalności planują dotrzeć 50-100 zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływające z wcześniejszych przeprowadzonych metod partycypacji społecznej, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków zgłoszonych przez interesariuszy LSR w tym kwestii związanych z formułowaniem celów działań i wskaźników

ETAP II OPRACOWANIE ZASAD WYBORU OPERACJI I USTALANIE ICH KRYTERIÓW WYBORU

12

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływające z wcześniejszych przeprowadzonych metod partycypacji społecznej, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR „Polesie”. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków zgłoszonych przez interesariuszy LSR w tym kwestii związanych z diagnozą i analizą SWOT

ETAP III OKREŚLENIE CELÓW I WSKAŹNIKÓW ORAZ PLANU DZIAŁANIA

W fazie ugotowania warstwowość (sektor społeczny i miejski) przedsiębiorstw, które chciałyby realizować w obszarze lokalnym cele powiązane z wspieraniem przedsiębiorców, rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, rozwoju kultury i tradycji lokalnych. Zmiany obecnej, dzięki temu z udziałem zainteresowanych w procesie tworzenia strategii, rozbiórki i nakreślenia celów oraz dokonano ich zrealizowania.

10

terenach zielonych. Zamierzana zgłoszone w od 1 do 3 gmin: organizację wydarzeń kulturalnych, budowę i modernizację placów zabaw, organizacji szkoleń, warsztatów i wizyt studyjnych (w tym międzynarodowych), szerokiej promocji LGD „Polesie”.

Celem tej części wywiadów było pozyskanie informacji na temat celów dotychczasowych działań w ramach LSR i określenie dla nich adekwatnych wskaźników

Uczestnicy przedsiębiorcy zgłaszali potrzebę wspierania i na temat celów dotychczasowych działań w ramach LSR i określenie dla nich adekwatnych wskaźników

Celem zastosowania tej metody było pozyskanie potrzeb i opinii przedsiębiorców na temat celów dotychczasowych działań w ramach LSR i określenie dla nich adekwatnych wskaźników

Uczestnicy z organizacji pozarządowych i mieszkańcy wskazali cele w zakresie edukacji pozaszkolnej oraz zachowywania dziedzictwa niematerialnego, kultury i sztuki, integracji międzypokoleniowej, jak również promocji LGD „Polesie”. Na etapie konstruowania zarysu LSR „Polesie” celów moderatorzy spotkań poddawali pod dyskusję kwestie związane z agendowaniem niematerialnego, kultury i sztuki, integracji i operacji w działaniu i konstruowania celów

11

Technika partycypacyjna skierowana do przedsiębiorców była badaniem fokusowym. Celem zastosowania tej metody było pozyskanie potrzeb i opinii przedsiębiorców na temat celów dotychczasowych działań w ramach LSR i określenie dla nich adekwatnych wskaźników

Uczestnicy z organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy omówili problemy NGO i grup nieformalnych w realizacji projektów. NGO i grupy nieformalne wskazywały na małą samodzielność finansową sektora NGO, tendencję do konkurowania NGO ze sobą zamiast łączenia potencjałów w ramach działań partnerskich.

Celem spotkań grup roboczych była zainicjowanie pracy nad zdiagnozowaniem problemów parafosowych i ujęciem ich w strategii LSR „Polesie”. W spotkaniach brali udział przede wszystkim przedstawiciele sektora społecznego, w tym mieszkańcy reprezentujących grupy nieformalne, ale przy aktywnym udziale przedstawicieli JST.

Respondenci reprezentujący przedsiębiorców udział w realizacji strategii LGD „Polesie”. Anketa dotyczyła także części diagnostycznej, wskazując widzące branie przedsiębiorstwa na terenie LGD „Polesie”

9

2. Grupa robocza ds. projektów z przedstawicieli mi wszystkich gmin

Celem spotkań grup roboczych, w Ludwinie i Spiczynie, była zaawansowana praca nad zagadnieniem projektów parasolowych i sposobem ich ujęcia w strategii LSR „Polese”. Zebrane informacje dotyczyły m.in. planu komunikacyjnego

3. Wywiady indywidualne

Celem tej części wywiadów było pozyskanie informacji na temat optymalnych z punktu widzenia samorządów lokalnych kanałów komunikacyjnych i form komunikacji

4. Spotkania konsultacyjne

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływące z wcześniej przeprowadzonych metod partycypacyjnych, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR „Polese”. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków zgłoszonych przez interesariuszy LSR w tym kwestii związanych z planem komunikacji

Źródło: Opracowanie własne

3. Wywiady indywidualne

Celem tej części wywiadów było pozyskanie informacji na temat optymalnych z punktu widzenia samorządów form monitoringu i podmioty zewnętrzne.

4. Spotkania konsultacyjne

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływące z wcześniej przeprowadzonych metod partycypacyjnych, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR „Polese”. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków zgłoszonych przez interesariuszy LSR w tym kwestii związanych z monitoringiem i ewaluacją.

ETAP V PRZYGOTOWANIE PLANU KOMUNIKACYJNEGO

1. Warsztaty przygotowawcze

Warsztaty przygotowawcze wskazywały także planowane formy komunikacji w celu LSR „Polese”

2. Badanie fokusowe z przedsiębiorcami z gmin LSR

Celem zastosowania tej metody było poznanie potrzeb i opinii przedsiębiorców na temat wdrażania LSR. Spotkania były moderowane zgodnie z opracowanym w tym celu scenariuszem przez moderatora a ich przebieg został zarejestrowany. Podczas badania gromadzono także informacje nt. kryteriów oceny realizacji LSR.

3. Grupa robocza ds. projektów parasolowych z przedstawicieli mi wszystkich gmin

Podczas finalnej fazy spotkań grup roboczych uczestnicy podzieliли się pomysłami dotyczącymi sposobów oceny operacji grantowych (projekty parasolowe)

1. Warsztaty przygotowawcze

Warsztaty przygotowawcze w fazie realizacji dotyczyły kwestii związanych z monitoringiem i ewaluacją.

2. Grupa robocza ds. projektów parasolowych z przedstawicieli mi wszystkich gmin

Celem spotkań grup roboczych, w Ludwinie i Spiczynie, była zaawansowana praca nad zagadnieniem projektów parasolowych, w tym nad ich monitoringiem i ewaluacją.

3. Badania ankietowe przedsiębiorców

Ze względu na planowany szeroki udział przedsiębiorców w realizacji strategii LSR „Polese” przeprowadzone zostały badania ankietowe z przedsiębiorcami LSR „Polese”. Anketa została zamieszczona na stronie internetowej LSR „Polese”. Wzięło w niej udział 119 respondentów, w tym obecnych przedstawicieli biznesu osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

4. Spotkania konsultacyjne

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływące z wcześniej przeprowadzonych metod partycypacyjnych, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR „Polese”. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków o wysokie punktowanie interakcji w operacjach podejmowanych przez przedsiębiorców, wniosk o przeniesienie operacji w dziedzinie turystyki i przemysłu, wniosk o przeniesienie partnerstwa projektów parasolowych oraz ustalono, że dołączenie dla przedsiębiorców będą na

1. Badanie fokusowe z przedsiębiorcami z gmin LSR

Celem zastosowania tej metody było poznanie potrzeb i opinii przedsiębiorców na temat wdrażania LSR. Spotkania były moderowane zgodnie z opracowanym w tym celu scenariuszem przez moderatora a ich przebieg został zarejestrowany. Podczas badania gromadzono także informacje nt. kryteriów oceny realizacji LSR.

2. Grupa robocza ds. projektów parasolowych z przedstawicieli mi wszystkich gmin

Podczas finalnej fazy spotkań grup roboczych uczestnicy podzieliли się pomysłami dotyczącymi sposobów oceny operacji grantowych (projekty parasolowe)

3. Badania ankietowe przedsiębiorców

Ze względu na planowany szeroki udział przedsiębiorców w realizacji strategii LSR „Polese” przeprowadzone zostały badania ankietowe z przedsiębiorcami LSR „Polese”. Anketa została zamieszczona na stronie internetowej LSR „Polese”. Wzięło w niej udział 119 respondentów, w tym obecnych przedstawicieli biznesu osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

4. Spotkania konsultacyjne

Na spotkaniach konsultacyjnych zaprezentowano wnioski pływące z wcześniej przeprowadzonych metod partycypacyjnych, propozycje konkretnych zapisów poszczególnych części LSR „Polese”. Dyskusje w trakcie spotkań konsultacyjnych doprowadziły do odrzucenia bądź akceptacji poszczególnych wniosków o wysokie punktowanie interakcji w operacjach podejmowanych przez przedsiębiorców, wniosk o przeniesienie operacji w dziedzinie turystyki i przemysłu, wniosk o przeniesienie partnerstwa projektów parasolowych oraz ustalono, że dołączenie dla przedsiębiorców będą na

		34	38	41	46	45
Spiczyn	Osoby po 50 roku życia					
	Ogółem	233	250	259	274	232
	Kobiety	118	140	132	148	116
	Osoby do 25 roku życia	61	75	108	66	43
Urszulin	Osoby po 50 roku życia	32	36	35	41	33
	Ogółem	287	296	321	329	246
	Kobiety	133	145	158	166	125
	Osoby do 25 roku życia	99	95	94	89	78
Uścimów	Osoby po 50 roku życia	34	51	46	54	50
	Ogółem	176	175	179	199	191
	Kobiety	87	85	97	92	85
	Osoby do 25 roku życia	38	42	48	52	48
Wierzbiica	Osoby po 50 roku życia	22	24	22	28	29
	Ogółem	371	352	374	402	365
	Kobiety	183	204	205	224	210
	Osoby do 25 roku życia	123	90	88	97	69
	Osoby po 50 roku życia	45	52	64	73	66
	Ogółem					
	Kobiety					
	Osoby do 25 roku życia					

Źródło: Dane PUP

5. Działalność sektora społecznego w tym integracja (rozwoj społeczny)

Przejawem aktywności społecznej jest udział lokalnej społeczności w organizacjach społecznych. Są to stowarzyszenia, fundacje, Kola Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne i rosnąca ilość grup nieformalnych, których działalność nastawiona jest między innymi na kultywowanie regionalnych tradycji, rozwój kultury oświaty, rekreacji i sportu, pomoc społeczną i rozwój regionalny.

Tabela 8: Elementy infrastruktury i aktywności społecznej w obszarze LGD „Polesie”

Gmina	Liczba bibliotek	Liczba domów w kulturze	Liczba wiejskich świetlic	Liczba Kół Gospodyń Wiejskich	Liczba Ochotniczych Straż Pożarnych	Liczba zespołów folklorystycznych	Liczba aktywnych grup nieformalnych
Cyców	3	1	7	13	9	1	13
Ludwin	3	1	8	1	8	1	5
Łęczna	6	2	5	0	8	-	-
Puchaczów	2	1	1	14	12	1	9
Sosnowica	3	1	9	1	5	1	1
Spiczyn	3	1	2	1	8	-	-
Urszulin	2	-	5	2	7	6	-

23

	Uścimów	Wierzbiica	Razem
2	-	-	-
4	5	3	8
13	40	37	73
			13
			34

Źródło: Dane z urzędów gmin LGD

Na obszarze LSR zarejestrowanych jest 292 organizacje pozarządowe, w tym 171 wpisanych do rejestru KRS. Wśród nich znajdują się także parafie, które formalnie nie są organizacjami pozarządowymi lecz w rzeczywistości spełniają większość kryteriów NGO i co do zasady wspierane są przez większość darczyńców podobnie jak organizacje pozarządowe.

W LGD „Polesie” mieszka 63 646 osób (stan na 31.12.2014). Tak więc średnia ilość NGO na 10 tys mieszkańców wynosi tu 25,86 (171 * 10 000/63 771). Jest to średnia niższa dla województwa lubelskiego, która wg. Danych Lubelskiego Klon Jawor wynosi 28,4, a także od średniej krajowej, która wynosi 27,4. Jednocześnie kondycja tych organizacji nie jest zadowalająca. Większość z nich nie posiada rocznych obrotów większych niż 20 tys zł. Uzależnione są także od środków lokalnych będących w dyspozycji gmin i powiatów. Dynamika wsparcia NGO w gminach LGD „Polesie” wskazuje na zwiększającą się kwotę przeznaczaną przez gminy LGD na współpracę z III sektorem w ciągu ostatnich lat (od poniżej 600 tys zł w 2012 do 735 000 zł na 2015 r.) ale ciągle jest to kwota na średnim poziomie poniżej 5 000 zł rocznie na organizację z KRS (na 2015 r. 4 309,94 zł).

Na niskim poziomie znajduje się rozpoznawalność NGO w środowisku lokalnym i zaufanie mieszkańców wobec lokalnych NGO. Z danych moja polis wynika, że aktywność społeczna mierzona sumą środków przekazanych z odpisu 1% podatku organizacjom na danym terenie wskazuje, że średnio 1 mieszkaniec nie przeznaczył na tutejsze NGO więcej niż 0,82 zł (52 326 zł/63 771 mieszkańców), co jest wartością kilkakrotnie niższą niż średnia dla województwa lubelskiego z odpisu 1% podatku, która wynosi 4,87 zł (10 460 491 zł / 2 147 746 mieszkańców). Zgromadzone dane wskazują też na znaczne dysproporcje pomiędzy gminami LGD „Polesie”. Różnice te obserwujemy są zarówno jeśli weźmie się pod uwagę liczbę NGO na 10 tys mieszkańców jak i w odniesieniu do średniej na 1 NGO w gminie i średnią środków w tej dziedzinie, w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Do mocnych stron natomiast należy że część tutejszych gmin wypracowała standardy współpracy z organizacjami pozarządowymi i że wypracowymi dokumentami (procedury formularze, itd.) są chętni dzielić się z pozostałymi gminami LGD „Polesie”.

Z konsultacji społecznych z mieszkańcami obszaru LGD oraz wyżej przytoczonych danych wynika, iż organizacje pozarządowe mają potencjał, by integrować środowisko lokalne, zaspokajając jego potrzeby, rozwiązywać istotne problemy a także budować społeczeństwo obywatelskie. Jednocześnie mieszkańcy zauważają konieczność wsparcia tej grupy, co ma odzwierciedlenie w LSR.

6. Problemy społeczne na obszarze LGD

Gminy objęte Lokalną Strategią Rozwoju przynależą do obszaru koncentracji wskaźników wskazujących najgorszy dostęp do usług publicznych. Do wyznaczenia tych obszarów zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju 2020 używa się wskaźników obrazujących koncentrację następujących zjawisk: odsetek dzieci w wieku lat 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (przedszkola, punkty i zespoły przedszkolne) - poniżej 50%; średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej w 2008 r. - co najmniej 15% niższe od średniej krajowej; liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z dostępem szerokopasmowym w 2008 r. - co najmniej 20% większa od średniej krajowej; odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w 2008 r. - poniżej 50%; udział odpadów poddanych odzyskowi w odniesieniu do ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku (2008) - poniżej 50%; liczba lekarzy na 10000 mieszkańców w 2008 r. - co najmniej 50% mniejsza od średniej krajowej; liczba osób przypadających na 1 zakład opieki ambulatoryjnej w 2008 r. - co najmniej 40% większa od średniej krajowej; zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych - powyżej średniej krajowej w 2006 r.; średnia liczba uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i

24

Między tymi podstawowymi działaniami gospodarki rozwija się przedsiębiorczość głównie o profilu handlowym, z częściowo rozwiniętą przedsiębiorczością usługową i turystyczną i słabo rozwiniętym przetwórstwem (głównie zasoby drzewne). Przedsiębiorczość firm podregionu charakteryzuje się niskim poziomem innowacyjności. Większość przedsiębiorstw LGD „Polesie” to mikroprzedsiębiorstwa.

Tabela 5: Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON, stan z 31.12.2014

Gmina	Ogółem	Rolnictwo	Przemysł	Budownictwo	Na 10 tys. ludności
Cyców	353	21	42	54	445
Ludwin	231	3	27	43	428
Łęczna	1507	14	129	158	632
Puchaczów	342	19	36	45	628
Sosnowica	149	13	12	16	558
Spiczyn	347	19	31	43	619
Urszulin	254	13	20	27	616
Uścimów	153	21	15	35	461
Wierzbiica	216	15	20	41	406

Źródło: Dane GUS

Z uwagi na rozwijający się popyt na usługi turystyczne aglomeracji lubelskiej, walory historyczne, kulturowe, przyrodnicze i uzdrowiskowe obszar Lokalnej Grupy Działania „Polesie” przejawia bardzo wysoki potencjał dla dalszego rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Wskazuje na to Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego z września 2015, w którym obszar LGD Polesie jest opisany jako predystynowany do rozwoju: ekoturystyki (ze względu na wrażliwość, walory turystyczne środowiska i rangę ochrony), turystyki wypoczynkowej, kwalifikowanej, m. in. konnej, rowerowej, biznesowej (ze względu na kierunki napływu turystów, natężenie i rodzaj ruchu turystycznego).

Poza walorami środowiska naturalnego i kulturowego dla rozwoju turystyki istotne jest zagospodarowanie turystyczne – baza noclegowa, gastronomiczna oraz obiekty sportowo-rekreacyjne. Zagospodarowanie turystyczne na omawianym obszarze jest rozbudowane punktowo, np. przy J. Piaseczno, J. Zagłębie, J. Krasne, ale wciąż istnieje potrzeba rozbudowy i modernizacji bazy turystycznej.

Ponadto, szansą dla obszaru jest rozwój przetwórstwa bazującego na endogennych potencjałach, uczestnictwo w przedsięwzięciach kooperacyjnych.

4. Opis rynku pracy

Według danych GUS w roku 2014 średnio na obszarze LGD na 1000 mieszkańców pracujący wynosił 238 osoby (o 17 osób więcej niż w 2012 i o 6 osób więcej niż w 2013) w stosunku do 174 os. dla woj. lubelskiego. Pomimo korzystnej struktury pracujących w całym LGD „Polesie”, w gminach poza Puchaczowem i Łęczną, na terenie których funkcjonuje Kopalnia Węgla Kamiennego Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., struktura pracujących na 1000 ludności nie jest zadowalająca.

Tabela 6: Pracujący na 1000 ludności w obszarze w podziale na gminy w latach 2012-2014

Gmina	2012	2013	2014
Cyców	138	112	108
Ludwin	70	68	71
Łęczna	150	138	155
Puchaczów	1260	1404	1433
Sosnowica	84	82	89

21

	Spiczyn	Urszulin	Uścimów	Wierzbiica
54		55		54
64		65		69
83		71		65
91		98		99

Źródło: Dane GUS

Dane z lat 2010-2014 dotyczące struktury bezrobocia w poszczególnych gminach LGD „Polesie” wskazują, iż po odnotowanym spadku bezrobocia w roku 2011, do roku 2013 bezrobocie rosło, by w roku 2014 znacząco się obniżyć. W rezultacie bezrobocie w roku 2014 było o 34% niższe niż w roku 2010 i wynosiło 6,33%.

Udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych LGD „Polesie” w analizowanym okresie wskazuje, iż wraz z tendencją wzrostu bezrobocia udział kobiet w grupie bezrobotnych waha się od 53% do 57%. Natomiast w roku 2014, gdy bezrobocie znacząco obniżyło swój poziom w stosunku do poprzednich lat udział kobiet w grupie bezrobotnych znacząco wzrósł. Fakt ten wskazuje na znacząco większe trudności kobiet w reintegracji na rynku pracy.

Szczególnie niepokojący jest zanotowany wysoki odsetek osób do 25 roku życia w grupie osób bezrobotnych- średnio 26% w 2014 roku, podczas gdy wśród osób po 50 roku życia- średnio 18% w 2014 roku.

Tabela 7: Liczba bezrobotnych w gminach LGD „Polesie” ogółem, w tym kobiety, osoby do 25 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia w latach 2010-2014 na koniec roku

Gmina	Osoby bezrobotne	2010	2011	2012	2013	2014
Cyców	Ogółem	421	388	408	424	330
	Kobiety	246	232	232	235	181
	Osoby do 25 roku życia	180	132	187	153	120
	Osoby po 50 roku życia	45	38	36	39	37
Ludwin	Ogółem	267	257	274	291	218
	Kobiety	137	139	153	157	100
	Osoby do 25 roku życia	94	90	125	91	73
	Osoby po 50 roku życia	42	40	43	44	36
Łęczna	Ogółem	1158	1047	1027	1026	858
	Kobiety	662	653	621	642	502
	Osoby do 25 roku życia	410	324	453	270	185
	Osoby po 50 roku życia	151	137	124	162	163
Puchaczów	Ogółem	203	172	175	173	156
	Kobiety	118	107	106	107	89
	Osoby do 25 roku życia	75	60	77	48	41
	Osoby po 50 roku życia	25	50	21	32	26
Sosnowica	Ogółem	234	207	209	218	179
	Kobiety	114	115	118	124	106
	Osoby do 25 roku życia	66	54	52	48	29
	Osoby po 50 roku życia					

22

[illegible]

• rosnąca rozpoznawalność. Polska jako terytorium kluczowego dla tożsamości województwa • zwiększająca się moda na zdrowy, ekologiczny styl życia • rozwijająca się moda na produkty ściśle związane ze swym miejscem pochodzenia, w tym z chronioną nazwą pochodzenia, chronionym oznaczeniem geograficznym i stanowiące gwarantowana tradycyjną specjalność		III. Odniesienia do diagnozy	Mocne strony • stosunkowo dobrze rozwinięta sieć dróg • stosunkowo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, gazowa, telefoniczna, światłowodowa • istniejąca infrastruktura społeczna, w tym świetlice środowiskowe • bliskość miasta wojewódzkiego • liczne, zabawkowe obiekty dziedzictwa kulturowego, w tym skalnego • duża liczba terenów wodnych: jezior, zbiorników, rzek • przynależność obszaru do rezerwatu biosfery Pojezierze Zachodnie*, wpisano go na listę dziedzictwa UNESCO MaB (Człowiek i Środowisko)
	Infrastruktura i zasoby	Odniesienia do diagnozy	Słabe strony • słaba jakość dróg dojazdowych • niewystarczająca ilość chodników • niewystarczająca ilość latarni ulicznych • niewystarczająca ilość miejsc parkingowych w miejscach publicznych • brak w małej infrastrukturze turystycznej (lawki, altany, tablice ogłoszeniowe, witacze etc.) • brak w zapleczu/infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej (zbiór mały, że umiejscowiona, wybrakowana, słabej jakości) • niewystarczająco wyposażone świetlice środowiskowe i domy kultury • zły stan techniczny obiektów zabawkowych • niewystarczająca ilość i jakość wyposażenia lokalnych placówek kultury do prowadzenia oczekiwanej przez mieszkańców oferty kulturalno-sportowej

[illegible]

                              	Świadomości potencjalnych odbiorców produktów i usług	Odnieśienia do diagnozy III.3 III.8	Zagrożenia	Odnieśienia do diagnozy III.3
• rozwijający się popyt na usługi turystyczne wśród mieszkańców aglomeracji lubelskiej • rozwój przedsiębiorstwa bazującego na endogenicznych potencjałach • dywersyfikacja działalności gospodarczej • poprawa struktury agrarnej gospodarstw • tworzenie grup producenckich • dostępność funduszy zewnętrznych na rozwój przedsiębiorczości • program ułg dla inwestorów i przedsiębiorców • inwestycje w energię w tym odnawialne źródła energii • obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej • wejście w życie uregulowań prawnych umożliwiających sprzedaż przetworzonych produktów rolnych bezpośrednio przez rolników	• dotąd marka nie LGD "Polesie" nie kojarzy się z marką żadnego konkretnego przedsiębiorstwa z podregionu i vice versa • brak określonego profilu marketingu zewnętrznego, który zainteresuje mieszkańców Lublina podróżowaniem na Polesie • niski stopień świadomości mieszkańców LGD "Polesie" i turystów na temat bogactwa i specyfiki obszaru	• ograniczenie dostępu do wstecznych rynków zbytu produktów rolnych • odpływ wykształconych mieszkańców • zmniejszony popyt na użytkowanie i wydobycie węgla • zwiększenie obciążenia finansalnych firm i kosztów pracy • zwiększające się bariery wejścia (restrykcje, obciążenia, itd.) związane z funkcjonowaniem firm		

32

I. Społeczeństwo			
Mocne strony	Odnieśienia do diagnozy	Słabe strony	Odnieśienia do diagnozy
- rosnąca świadomość na temat możliwych form zaangażowania w życie społeczne - rosnąca liczba grup nieformalnych - rosnąca ilość lokalnych liderów inicjujących działalność społeczną - zaangażowanie mieszkańców w wyrażenie o charakterze lokalnym - wspieranie mechanizmów współpracy między organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi - dotychczasowe we wdrażaniu kluczowych technik i metod partycypacyjnych - różnorodność etniczna, religijna i kulturowa (obok katolików żydzi, protestanci, prawosławni; obok Polaków Niemcy, Ukraińcy, Żydzi, Rosjanie) - zachowane wśród osób starszych tradycje (rzemiosło, umiejętności, przepisy, legendy, itd.) - amatorska działalność twórcza typu zespoły taneczne, śpiewacze, warsztaty umiejętności - wyrażenia o charakterze ekologiczno-sportowym	III.3 III.4 III.5 III.8	- niski poziom zaufania społecznego - niski poziom współpracy (spółdzielni, międzysektorowej) - niski poziom samoorganizacji społecznej (mimo działań wspólnych typu pomalowanie kapliczki, zagospodarowanie skweru, lokalne miejsce spotkań, itd.) - pogłębiające się różnice w poziomie życia mieszkańców związane z niedostępnością do potrzeb lokalnego rynku pracy kształcenie formalne młodzieży - wysoki poziom bezrobocia i emigracja zarobkowa osób do 30 roku życia - beztroscopic wśród osób spoza sektora rolniczego i górniczego - zanikające, na skutek rewolucji technologicznej, więzi międzypokoleniowe, w tym rodzinne - zanikające umiejętności spędzania czasu wolnego i wspólnej zabawy w grupie przyjaciół, sąsiadów (poza rodziną) - niska rozpoznawalność organizacji pozarządowych w środowisku lokalnym - mala samodzielność finansowa organizacji pozarządowych - mala elastyczność instytucji społecznych w dopasowywaniu się do zachodzących zmian społecznych - osłabienie komunikacji międzypokoleniowej w przekazywaniu tradycyjnych umiejętności - brak profesjonalnych zespołów/grup działających w dziedzinie kultury - ograniczona oferta zajęć hobbystycznych, w tym kultywujących lokalne tradycje w świetlicach i domach kultury	III.3 III.4 III.5 III.6

30

Szanse	Odnieśienia do diagnozy III.5 III.8	Zagrożenia	Odnieśienia do diagnozy III.6 III.7
• aktywne włączenie się społeczności w realizację LSR • rozwój polityki wapienia osób i grup • wykluczonych zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy • kampanie społeczne promujące idee wolontariatu, współpracy i społeczeństwa obywatelskiego • znajomość technik partycypacyjnych • rozwijająca się moda na zdrowy tryb życia	• starzejące się społeczeństwo • postępująca emigracja (odbiły aktywnych osób) • zbyt standardowe i mało reprezentatywne „imprezy lokalne”, nieodwołujące się do tradycji i historii, ani lokalnej, ani regionalnej, ani występujących grup, ani poprzez związek z lokalnymi tradycjami • postępujący proces globalizacji • wzrost zainteresowania uczestnictwem w kulturze wyłączone za pośrednictwem Internetu • postępujący zanik więzi międzyludzkich, które gwarantują trwałość tradycji lokalnych	• starzejące się społeczeństwo • postępująca emigracja (odbiły aktywnych osób) • zbyt standardowe i mało reprezentatywne „imprezy lokalne”, nieodwołujące się do tradycji i historii, ani lokalnej, ani regionalnej, ani występujących grup, ani poprzez związek z lokalnymi tradycjami • postępujący proces globalizacji • wzrost zainteresowania uczestnictwem w kulturze wyłączone za pośrednictwem Internetu • postępujący zanik więzi międzyludzkich, które gwarantują trwałość tradycji lokalnych	

II. Gospodarka	
Mocne strony	Słabe strony
• dobrze prosperujący przemysł górniczy, zapewniający znaczącą ilość miejsc pracy – Lubelski Węgiel „Bogdana” S.A. • rozwijający się sukcesywnie przemysł turystyczny związany głównie z turystycznym walorami Pojezierza Łęczysko-Włodawskiego • bliskość Lublina jako rynku zbytu produktów turystycznych zarówno dla dzieciactwa kulturowym i przyrodniczym oraz rolniczy - łatwy dostęp do pierwotnych produktów rolnych stanowiących bazę dla przemówstwa • nazwa „Polesie” jako nazwa krajiny secesyjnej jest uatrakalniana w	• w ofercie turystycznej obszaru brakuje atrakcji turystycznych funkcjonujących w skali całego roku kalendarzowego • małe zróżnicowanie standardów usług turystycznych • miejsca nidegowe w znacznej mierze nie spełniają oczekiwań klientów w zakresie standardów jakości • rolnictwo obszaru ma charakter nieobrotowy i niekwalifikowany • znokna ilość firm przetwórczych bazujących na potencjale rolniczym obszaru • większość firm na obszarze stanowi mikro i małe przedsiębiorstwa • niska innowacyjność przedsiębiorstw • przewaga przedsiębiorczości, która nie generuje wartości dodanej • głównie związane z handlem • niski stopień uzosamiania się przedsiębiorców lokalnych z marką LEO „Polesie”

31

się czynniki zewnętrzne. Sformułowanie misji i celów LSR poprzedza etap diagnozy strategicznej, którą podsumowuje najczęściej stosowana metoda analizy strategicznej – analiza SWOT (nazwa jest skrótem angielskich słów Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse w otoczeniu, Threats – zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli wszystkich 9 gmin tworzących Lokalną Grupę Działania, z udziałem przedstawicieli sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Jest więc wynikiem wiedzy, poglądów i spostrzeżeń przedstawicieli trzech sektorów na temat analizowanego obszaru zgromadzonych w ramach przeprowadzonych konsultacji. Sporządzona została w następujących obszarach: społeczeństwo, gospodarka, infrastruktura i zasoby.

29

10. Wskazanie wysokości limitu środków w ramach ogłaszanego naboru,
11. Informację o miejscu udostępnienia LSR i formularzy: wniosku o udzielenie wsparcia, wniosku o płatność, umowy o udzielenie wsparcia,
12. Informację o miejscu udostępnienia Regulaminu naboru i innych dokumentów zawierających informacje o naborze.

Ogłoszenie o naborze w przypadku projektów grantowych zawiera:

1. Wskazanie instytucji organizującej nabór, jaką jest LGD,
2. Formę naboru,
3. Wskazanie terminu składania wniosków – 30 dni ze wskazaniem daty i godziny końcowej,
4. Wskazanie, że wniosek powinien być złożony poprzez Generator wniosków z oznaczeniem strony internetowej, na której Generator wniosków jest dostępny,
5. Wskazanie formy wsparcia,
6. Wskazanie zakresu tematycznego projektu grantowego wyznaczającego zakres operacji, na które możliwe jest otrzymanie grantu,
7. Wskazanie planowanych do osiągnięcia w ramach projektu grantowego celów i wskaźników,
8. Wskazanie zadań planowanych do realizacji w ramach projektu grantowego,
9. Obowiązujące w ramach naboru warunki przyznania grantu i lokalne kryteria wyboru grantobiorcy, w tym kryteria premiujące,
10. Wskazanie minimalnej liczby punktów, której uzyskanie w wyniku oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru grantobiorców jest warunkiem przyznania grantu,
11. Informację o wymaganych dokumentach, potwierdzających spełnienie warunków udzielenia wsparcia oraz kryteriów wyboru operacji – sporządzoną w formie listy dokumentów,
12. Informację o wysokości kwoty grantu,
13. Wskazanie intensywności pomocy,
14. Wskazanie wysokości limitu środków dostępnego w ramach danego projektu grantowego,
15. Informację o możliwości wnioskowania o zaliczkę ze wskazaniem maksymalnej kwoty zaliczki – jeśli w ramach danego projektu grantowego przewidziano możliwość udzielania płatności zaliczkowych,
16. Informację o miejscu udostępnienia LSR, opisu kryteriów wyboru operacji, zasad przyznawania punktów za spełnienie danego kryterium i formularzy: wniosku o przyznanie grantu, wniosku o płatność wraz ze wzorem sprawozdania, umowy o przyznaniu grantu,
17. Informację o miejscu udostępnienia Regulaminu naboru i innych dokumentów zawierających informacje o naborze.

Ogłoszenie o naborze LGD podaje do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia co najmniej na stronie internetowej LGD ze wskazaniem daty publikacji i na tablicy ogłoszeń LGD. Ogłoszenie może być także zamieszczone w prasie o zasięgu lokalnym obejmującym obszar LGD, na tablicach ogłoszeń oraz stronach internetowych gmin będących członkami LGD. Osobom, którym wnioski otrzymały ocenę negatywną przysługuje odwołanie (wniesienie protestu), który wnosi się do ZW. Jeżeli ZW uzna zasadność protestu, następuje ponowna ocena operacji, której dokonuje Rada zgodnie z procedurami.

Zasady i regulaminy określające parytety w poszczególnych głosowaniach, przejrzysty podział zadań i zakres odpowiedzialności organów LGD, zapewnienie w naborze tych samych kryteriów wyboru, organizację naborów, sposoby zgodności operacji z LSR i wyboru operacji do dofinansowania, ustalenie kwot wsparcia, zasady ustalenia kworum i systemu głosowania, tryb

43

odwołania wnioskodawców od rozstrzygnięć Rady, znajdują się w odpowiednich załącznikach do wniosku o wybór LSR (Procedura oceny i wyboru operacji w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014–2020 realizowanych przez podmioty inne niż LGD, Procedura oceny i wyboru oraz rozliczania, monitoringu i kontroli grantobiorców w ramach poddziałania „Wsparcie (...)” objętego PROW 2014–2020, Regulamin Rady).

Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru zgodnie z wymogami określonymi dla programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR z uwzględnieniem powiązania kryteriów wyboru z diagnozą, celami i wskaźnikami.

W oparciu o te spotkania, kierując się jak najlepszą realizacją celów zdefiniowanych w LSR opracowano następujące kryteria dla poszczególnych operacji według podziału:

1. operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD z zakresu podejmowania oraz rozwoju przedsiębiorczości,
2. operacje realizowane przez Grantobiorców,
3. operacje realizowane przez jednostki sektora publicznego,

Dla powyższych operacji opracowano kryteria wyboru operacji według lokalnych kryteriów.

Ponadto dla operacji z zakresu podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej dodatkowe punkty przyznawane są jeżeli operacja zakłada prowadzenie działalności przetwórczej oraz działalności o charakterze rekreacyjnym lub turystycznym. Kryteria te poddawane były pod konsultacje ze społecznością lokalną i wskazano, że najwięcej na obszarze LGD występuje działalności z zakresu handlu i usług, stąd też potrzeba premiowania innych typów działalności.

Kolejno kryteria wyboru operacji zostały przedstawione na Walnym Zebraniu Członków po wcześniejszej konsultacji ze wszystkimi członkami LGD (uwzględniono wniesione uwagi), gdzie zostały przyjęte uchwałą. Celem tak skonstruowanych kryteriów jest zwiększenie prawdopodobieństwa wyboru takich operacji, które w największym stopniu przyczynią się do realizacji celów LSR a tym samym osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu. Kryteria wyboru powiązane są również z diagnozą obszaru i analizą SWOT, co oznacza, że premiowane są projekty niwelujące w jakimś stopniu występujące słabe strony obszaru oraz zagrożenia. Kryteria jakościowe wymagają każdorazowo szczegółowego opisu przez oceniającego.

Zmiana kryteriów wyboru dokonywana jest uchwałą i wymaga uzgodnienia z ZW na zasadach określonych w Umowie o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zawartej pomiędzy ZW a LGD. Może to nastąpić w następujących sytuacjach:

- zmiany w przepisach prawnych, mających wpływ na wdrażanie LSR,
- niski stopień założonych w LSR wskaźników,
- zgłaszane uwagi dotyczące obowiązujących kryteriów przez członków Rady, członków LGD, mieszkańców obszaru.

Zmiany procedur będą na każdym etapie konsultowane ze społecznością lokalną LGD „Polesie”.

4. Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie jej definicji i zasad oceny

Na potrzeby LSR zdefiniowano pojęcie innowacyjności –

44

Zdefiniowanie celów i wskaźników LSR przeprowadzone zostało metodami partycypacyjnymi opisanymi szczegółowo w rozdziale II LSR. W wyborze celów i przedsięwzięć LSR kierowano się przede wszystkim wnioskami z uwarunkowań i specyfikacji obszaru oraz wnioskami z analizy SWOT, która podsumowuje etap diagnozy problemów, a także oczekiwaniami i preferencjami ludności, wyrażanymi podczas konsultacji społecznych, które odbyły się we wszystkich gminach z terenu działania LGD. Punktem odniesienia do ustalania celów ogólnych i szczegółowych oraz przedsięwzięć je realizujących była ocena jakości życia mieszkańców przez pryzmat wykorzystania zasobów obszaru dla jego rozwoju, stanu środowiska naturalnego, warunków prowadzenia działalności gospodarczej, sytuacji na rynku pracy, a także zagrożenia wykluczeniem społecznym na obszarze LSR. Ocena ta umożliwiła dokonanie hierarchizacji czynników szczegółowo zidentyfikowanych w analizie SWOT, co w konsekwencji umożliwiło sformułowanie celów najbardziej pożądaných do realizacji.

Cele LSR odnoszą się tylko do pewnej części zagadnień i problemów specyficznych dla LGD. W założeniu są bowiem zgodne z celem w ramach inicjatywy RLKS Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, tj. cel 6B „Wsparcie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „Wsparcie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” poprzez wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Cele są adekwatne do specyfiki obszaru. Są konkretnie sformułowane, mierzalne i mogą zostać osiągnięte w okresie wdrażania LSR. Oparzą się na silnych stronach, dążą do wzmocnienia słabych, wykorzystania okazji i przeciwdziałaniu się zagrożeniom. Nawiązując do celów przekrojowych PROW 2014–2020, są zgodne z jego trzema celami: *klimatek, środowisko, innowacje*.

Cele i wskaźniki opracowane zostały w ścisłej korelacji z wnioskami zebranymi podczas przeprowadzonych technik partycypacyjnych tj. warsztatów przyszłościowych, badań fokusowych, spotkań grup roboczych, spotkań konsultacyjnych, badań ankietowych z przedsiębiorcami

Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR

W ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Polesie” zakłada się realizację dwóch typów operacji:

1. Operacji realizowanych indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny – Radę LGD, a następnie przedkładać do weryfikacji do Samorządu Województwa Lubelskiego – finansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

2. Projektów grantowych, czyli operacji których beneficjent będąc LGD udziela innym, wybranym przez siebie podmiotom – grantobiorcom, grantów, czyli środków finansowych na realizację zadań służących osiągnięciu celów danej operacji.

Organem decyzyjnym w procesie oceny i wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD oraz Grantobiorców jest organ decyzyjny LGD – Rada. W ramach Rady szczególne uprawnienia posiada Przewodniczący Rady, który organizuje jej pracę i podejmuje ważne decyzje proceduralne. Intensywność pomocy dla poszczególnych operacji oraz wysokość kwoty wsparcia dla działania polegającego na rozpoczęciu działalności gospodarczej została oparta o konsultacje społeczne z lokalną społecznością, konsultacje z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy oraz w oparciu o doświadczenie zgromadzone z okresu wdrażania PROW 2007–2013.

LGD określa następujące maksymalne poziomy intensywności pomocy dla poszczególnych operacji:

- 70 000,00 zł premia na rozpoczęcie działalności gospodarczej – kwota została ustalona na podstawie konsultacji społecznych, z uwagi na sytuację społeczno-gospodarczą – dostępne na rynku poziomy

41

dofinansowania są o wiele niższe niż premia założona w LSR i bardzo często nie wystarczające na założenie działalności gospodarczej,

- intensywność pomocy dla działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości do 70% kosztów kwalifikowalnych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 z późn. zm.
- projekty grantowe intensywność pomocy dla jednostek sektora publicznego 63,63%, dla organizacji pozarządowych i osób fizycznych (inne niż zakładające lub prowadzące działalność gospodarczą) 80%.

2. Cel tworzenia procedur

W celu zapewnienia przejrzystej, niedyskryminującej procedury wyboru operacji na każdym etapie opracowania procedury zostały skonsultowane z grupą roboczą powołaną do opracowania LSR. Procedury powstały w celu efektywnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na obszar LGD „Polesie”. Właściwe przygotowanie procedury oceny i wyboru operacji są bardzo ważnym elementem LSR, gdyż mają one kluczowe znaczenie podczas jej realizacji. Odpowiednio opracowane procedury i kryteria umożliwiają bowiem wybór operacji, których realizacja przetoży się bezpośrednio na osiągnięcie zawartych w strategii celów i wskaźników. Aby zachować przejrzystość procedur przewiduje się prowadzenie rejestru interesów członków Rady pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami poszczególnych członków organu decyzyjnego.

3. Zakres procedur

W niniejszej części przedstawiono procedury związane z oceną i wyborem operacji w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 realizowanych przez podmioty inne niż LGD. W procedurach tych ujęte są następujące kwestie: sposób ogłaszania naboru wniosków, tryb składania i wycyfrowania wniosków, informacje o zachowaniu w poszczególnych głosowaniach odpowiedniego parytetu, tak aby przedstawiciele władzy publicznej ani żadnej innej pojedynczej grupy interesu nie mieli więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji, sposób rejestrowania wniosków i wstępna ich weryfikacja, przesłanie wniosków do oceny i wyłączenia z oceny i wyboru operacji, przebieg oceny merytorycznej i wybór operacji, procedura odwoławcza, archiwizacja dokumentów. Ogłoszenie o naborze w przypadku konkursów dla projektów indywidualnych realizowanych przez beneficjentów innych niż LGD zawiera:

1. Wskazanie instytucji organizującej nabór,
2. Wskazanie terminu składania wniosków – 30 dni ze wskazaniem daty i godziny końcowej – oraz miejsca składania wniosków, a także informacji o formie, w jakiej wniosek powinien być złożony ze wskazaniem strony internetowej, na której dostępny jest Generator wniosków,
3. Wskazanie formy wsparcia,
4. Wskazanie zakresu tematycznego operacji,
5. Obowiązujące w ramach naboru warunki udzielenia wsparcia i lokalne kryteria wyboru operacji, w tym kryteria premiujące,
6. Wskazanie minimalnej liczby punktów, której uzyskanie w wyniku oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru operacji jest warunkiem wyboru operacji,
7. Informację o wymaganych dokumentach, potwierdzających spełnienie warunków udzielenia wsparcia oraz kryteriów wyboru operacji,
8. Wskazanie wysokości pomocy/wartości premii,
9. Wskazanie intensywności pomocy,

42

[illegible][illegible][illegible][illegible]

przedmiotem dyskusji na spotkaniach Zarządu. Analiza zebranych danych pozwoli na bieżący i okresowy wgląd we wdrażanie LSR i funkcjonowanie LGD. Na podstawie analizy raportów i zebranych materiałów, zgodnie z przewidzianym harmonogramem, sporządzane będą raporty ewaluacyjne. Jej wyniki pozwolą na reakcję w przypadku wykrycia rozbieżności między zakładanymi, a rzeczywistymi efektami. W zależności od rodzaju rozbieżności podjęte zostaną odpowiednie kroki. Mogą to być kroki korygujące metody wdrażania LSR, informowania o jej założeniach, funkcjonowania poszczególnych procedur, zapisów LSR. W takim przypadku przeprowadzane zostaną działania zmierzające do wypracowania, w sposób partycypacyjny, procedur uwzględniających wyniki z analiz monitoringu i ewaluacji. W trakcie wdrażania LSR, ze względu na zmianę trendów, warunków globalnych itp., może okazać się także, że oczekiwania mieszkańców są rozbieżne z założeniami LSR lub warunkami na jakich LSR może być wdrażana. W takim przypadku konieczna może się okazać modyfikacja niektórych zapisów LSR. Modyfikacja zmieniająca istotne zapisy może nastąpić wyłącznie z udziałem mieszkańców obszaru oraz z wykorzystaniem metod partycypacyjnych i przeprowadzona zostanie przez Zarząd LGD przy pomocy Biura LGD. Decyzją Zarządu zostanie przygotowany projekt zmian w LSR lub innych dokumentach wpływających na zrealizowanie, które wymaga aktualizacji, zgodnie z zasadami dokonywania zmian opisanymi w LSR, statucie i/lub odpowiednich regulaminach.

Rozdział XII- Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Stowarzyszenie LGD „Polesie” przeprowadziło analizę LSR pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2023 jest opracowywany przez Stowarzyszenie LGD „Polesie” w oparciu o Działanie 19. Leader zaplanowane do wdrażania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie z przedstawionymi założeniami w niej zawartymi planuje się realizację działań ukierunkowanych na poprawę spójności terytorialnej LGD Polesie, rozwój gospodarki, rozwój kapitału społecznego oraz poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców. Proponowane działania wpisują się w cele określone dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2020 roku. Dla oby tych dokumentów została przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym:

- W dniu 19.11.2015 Do RDOŚ w Lublinie Stowarzyszenie LGD Polesie złożyło pismo z wnioskiem o stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2022.

- W dniu 26.11.2015 do Stowarzyszenia LGD Polesie wpłynęło pismo z odpowiedzią na złożony wniosek. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska stwierdził, że dla projektu Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2022 przygotowanej przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Polesie” nie ma zastosowania art. 47 ustawy dotyczącej konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wykaz literatury źródłowej

- Strategia Rozwoju Kraju 2020
- Obszary funkcjonalne w projekcie zagospodarowania przestrzennego woj. Lubelskiego
- Analiza spójności Obszaru Funkcjonalnego Szlaku Jana III Sobieskiego
- Dane gmin LGD „Polesie”

51

- Dane Centrum Informacji i Wspierania Inicjatyw Pozarządowych z Pisk
- Dane GUS
- Dane z internetu, w tym www.mojapolski.pl

52

realizacji następujących celów operacyjnych: 4.2. Wspieranie włączenia społecznego; 4.3. Wzmacnianie społecznej tożsamości regionalnej i rozwijanie więzi i współpracy wewnątrzregionalnej m.in. przez odwoływanie się do tradycji wielokulturowości i włączaniu jej do regionalnych programów edukacyjnych i selektywnie wspieranych działań kulturotwórczych oraz stymulowanie podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, organizacyjnych i edukacyjnych; 4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego.

Regionalny Program Operacyjny Woj. Lubelskiego na lata 2014-2020

LSR „Polesie” jest zgodna co najmniej z zapisami dotyczącymi osi priorytetowych: 3- Konkurencyjność przedsiębiorstw, 6-ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, 7- Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego, 9- Rynek pracy, 11- Włączenie społeczne, 12- Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, 13- Infrastruktura społeczna.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

2 Priorytet rozwoju przestrzennego „Wzrost konkurencyjności przestrzeni województwa pod względem atrakcyjności gospodarczej i warunków życia”

Cele główne: 1. Wzbogacanie i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń, 2. Utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, 3. Zintegrowana ochrona jakości środowiska życia człowieka, 4. Wzmocnienie stabilności środowiska przyrodniczego, 5. Wzmacnianie tożsamości kulturowej regionu przez ochronę i pielęgnację zasobów kulturowych oraz ich wzbogacanie walorami współczesnymi, 6. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki województwa oraz poprawa jego atrakcyjności inwestycyjnej, 7. Wypozażenie obszaru województwa w niezbędną liczbę obiektów i instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych.

1.3 Poziom lokalny

Dokument LSR „Polesie” jest zgodny z zapisami strategii rozwoju powiatów łęczyńskiego, parczewskiego, włodawskiego, lubartowskiego i chełmskiego oraz zapisami strategii 9 gmin LGD „Polesie”.

2. Opis sposobu integrowania różnych sektorów, partnerów, zasobów czy branż działalności gospodarczej w celu kompleksowej realizacji przedsięwzięć

Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność LGD „Polesie” ma charakter zintegrowany. Zintegrowane podejście ma odzwierciedlenie w doborze celów i przedsięwzięć, związków pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji LSR oraz wykorzystaniu różnych zasobów lokalnych. Zaplanowane w ramach LSR cele i przedsięwzięcia wynikają z diagnozy obszaru i analizy SWOT, konsultowanej z mieszkańcami obszaru i są ze sobą ściśle zintegrowane.

Cele i działania LSR uzupełniają się i prowadzą do osiągnięcia zakładanych efektów na poziomie oddziaływania w szczególności tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego oraz włączenia społecznego. Efekty te zostaną osiągnięte głównie poprzez cykl operacji, w którego budowie uczestniczyć będą 3 sektory.

W LSR LGD „Polesie” występują 2 cele szczegółowe w ramach których przedsięwzięcia spójnie i kompleksowo (z użyciem różnorodnych metod i zaangażowaniem różnych partnerów) zapewniają sekwencję spójnych interwencji odnoszących się do problemów zidentyfikowanych w analizie SWOT. Jest to cel 1.3 (podniesienie poziomu współpracy i zaangażowania społeczności lokalnej) realizowany przez przedsięwzięcie: budowanie partnerstw (1.3.1). Zakłada się tu łączenie sektorów (NGO, biznes) i spójną sekwencję działań (4 szkolenia z zakresu budowania partnerstw) i różne formy (szkolenia, wydarzenia). Ułatwieniem dla tych działań będą działania JST w zakresie tworzenia infrastruktury publicznej, łączącej punktowo miejsca zachęcające mieszkańców do zaangażowania społecznego.

49

Kolejnym celem jest cel 2.4 (rozwój kompetencji w LGD „Polesie” w zakresie przedsiębiorczości) realizowany przez 2 przedsięwzięcia: zwiększenie kompetencji przedsiębiorców w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej (2.4.1) oraz rozwijanie wydarzeń turystycznych (2.4.2). Zakłada się łączenie sektorów i typów operacji (konkurs, konkurs grantowy), współpracę partnerską międzysektorową i spójną sekwencję działań. Wsparciem dla sekwencji tych działań będzie tworzenie infrastruktury turystyki uruchomione w ramach przedsięwzięcia 3.3.1 (Budowa i rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej).

W ramach strategii dąży się do integrowania rozwoju w wymiarach środowiskowym, społecznym, kulturowym, przestrzennym, gospodarczym (cel ogólny 2). Przedsięwzięcia zostały sformułowane w taki sposób, że realizacja jednego wymiaru sprzyja osiągnięciu celów w innych wymiarach.

Rozdział XI Monitoring i ewaluacja

Podstawowym celem prowadzonych badań i analiz będzie zebranie informacji na temat finansowego, rzeczowego oraz społecznego wymiaru działania LGD i wdrażania LSR pod kątem podstawowych kryteriów ewaluacyjnych.

LSR opracowana została w sposób partycypacyjny, w związku z czym warunkiem niezbędnym dla prawidłowej realizacji dokumentu jest możliwie jak najbardziej aktywny udział mieszkańców w procesie oceny postępów z jej wdrażania, a także ocena sposobu funkcjonowania LGD. Schemat prowadzenia ewaluacji oraz monitoringu został wypracowany w ramach konsultacji społecznych i uwzględnia wykorzystanie różnorodnych metod i technik pozyskiwania danych oraz preferowane kanały komunikacyjne przez mieszkańców.

Ewaluacji podlegać będzie: obsługa wdrażania LSR przez LGD, skuteczność promocji i aktywizacji społeczności lokalnej, stopień realizacji celów, przedsięwzięć i wskaźników, harmonogram rzeczowo-finansowy, stopień oddziaływania na społeczeństwo, efektywność współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej pomiędzy LGD, jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur, jakość udzielonego doradztwa. Ewaluacja prowadzona będzie w odstępach rocznych w pierwszym kwartale kolejnego roku. W związku z tym, że LSR jest dokumentem, który ma wyznaczać kierunki rozwoju lokalnego na przestrzeni lat, zastosowano trój etapowy schemat ewaluacji. Część ewaluacji prowadzona będzie przez podmiot zewnętrzny.

Monitoringowi podlegać będzie: harmonogram ogłaszania konkursów, budżet LGD, wskaźniki realizacji LSR, poziom osiągania zaplanowanych wskaźników w Planie Komunikacyjnym, monitorowanie realizacji operacji zgodnie z Planem Działania, funkcjonowanie Biura LGD, prawidłowość realizacji grantów. Pomiary prowadzone będą na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR. Dane pozyskiwane będą z rejestru danych LGD, danych z UMWL, sprawozdań i ankiet beneficjentów, bezpośrednich wywiadów z beneficjentami, ankiet, opinie dyrektora biura nt. personelu. Dla badań monitoringowych i ewaluacyjnych określono wskaźniki. Szczegółowe informacje w zał. nr 2

Komórka odpowiedzialna za nadzór nad monitoringiem i ewaluacją jest Zarząd LGD, a podmiotem odpowiedzialnym za gromadzenie danych do ewaluacji i monitoringu będzie Biuro LGD. W ramach bieżącej działalności pracownicy będą mieli obowiązek gromadzenia kompletnej dokumentacji z prowadzonych działań, realizowanych operacji oraz wszystkich zakresów poddawanych ocenie. Narzędzia i formularze do przeprowadzenia prawidłowej ewaluacji i monitoringu będą opracowywane w ramach każdego etapu prac przez pracowników biura i będą podlegały zatwierdzeniu przez Zarząd LGD.

Prace zbierania i kontrolowania danych będą wykonywane przez pracowników na bieżąco, co powoduje, że w przypadku wykrycia nieprawidłowości (lub niskiej oceny któregoś z przyjętych kryteriów, możliwe będzie szybkie reagowanie i wprowadzenie niezbędnych zmian w organizacji LGD i/lub wdrażaniu LSR. Uzyskane wnioski z prowadzonych badań i analiz z zakresu monitorowania i ewaluacji będą

50

do których w szczególności skierowane są działania komunikacyjne: osoby młode do 30 roku życia, osoby niepełnosprawne, seniorzy w wieku 50+.

Podstawowym efektem działań komunikacyjnych jest realizacja celów i założeń LSR oraz wypracowanie założonych wskaźników. Aby móc je osiągnąć, należy w sposób prawidłowy przeprowadzić działania komunikacyjne skierowane do potencjalnych wnioskodawców, jednocześnie zachęcając ich do realizacji przedsięwzięć. W planie komunikacji zaplanowano następujące rodzaje wskaźników planu komunikacyjnego: liczba osób uczestniczących w spotkaniach, liczba odbytych szkoleń/warsztatów tematycznych, liczba przeprowadzonych kampanii społecznych, liczba osób, która wypełniła ankietę, poziom satysfakcji z działań prowadzonych przez LGD (odsetek ankietowanych), liczba osób, które zostały poinformowane o zasadach realizacji LSR, liczba osób uczestniczących w imprezach, liczba przygotowanych materiałów promocyjnych, liczba informacji zwrotnych od przedstawicieli grup defaworyzowanych.

Stowarzyszenia LGD „Polesie” prowadzić będzie stały monitoring wskaźników zawartych w planie komunikacji poprzez systematyczne zbieranie i analizowanie informacji zwrotnej od beneficjentów, aby weryfikować i modyfikować kierunki działań informacyjnych i promocyjnych. W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników i rezultatów podjęte zostaną działania korygujące np. dodatkowe szkolenia dla Beneficjentów. Należy również zaznaczyć, że badany poziom zadowolenia uczestników wydarzeń komunikacyjnych pozwoli stwierdzić, które obszary tematyczne są w największym stopniu trafne w trakcie pracy ze społecznością lokalną.

Przewidywany budżet na działania komunikacyjne to 71 950,00 zł.

Rozdział X Zintegrowanie

1. Opis zgodności i komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/ strategiami w szczególności strategiami rozwoju województwa poprzez porównanie celów tych dokumentów z celami LSR i wykazanie ich spójności

Biorąc pod uwagę, że LSR „Polesie” jest dokumentem zawierającym spójny zestaw operacji mających na celu osiągnięcie celów i potrzeb wypracowanych w sposób partycypacyjny ze społecznościami lokalnymi, jednym z najważniejszych elementów jest jej zintegrowany charakter. Takie podejście pozwala na lepsze dostosowanie działań do różnorodnych warunków lokalnych poprzez wykorzystanie potencjału terytorium LGD „Polesie” oraz jego zasobów.

Zintegrowanie w kontekście LSR Stowarzyszenia LGD „Polesie” oznacza umiejscowienie szeregu problemów, tematów istotnych dla społeczności w szerszym kontekście rozwojowym. Cele i przedsięwzięcia sformułowane w LSR, które stanowią odzwierciedlenie najbardziej pożądaných zmian dla obszaru LGD są ściśle powiązane z celami i założeniami dokumentów planistycznych. Poniżej przedstawiony został opis spójności i kompleksowości planowanych przedsięwzięć.

1.1 Poziom krajowy Strategia Rozwoju Kraju

Strategia nastawiona jest na wymiar terytorialny podejmowanych działań, wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów regionalnych. Widzi zatem znaczenie samorządu terytorialnego i innych podmiotów w dynamizacji rozwoju regionów i kraju. Cele i przedsięwzięcia LSR „Polesie” są zgodne z Obszarem Strategicznym II „Konkurencyjna Gospodarka”, Celem II.2 „Wzrost wydajności gospodarki”, Celem II.4 Rozwój kapitału ludzkiego” oraz Obszarem strategicznym III „Spójność społeczna i terytorialna, Celem III.1 „Integracja społeczna”.

Program Rozwoju obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Prace nad LSR LGD „Polesie” prowadzone były w oparciu o wytyczne, potrzeby i cele zdiagnozowane w PROW na lata 2014-2020. Założone w LSR przedsięwzięcia i cele są komplementarne z priorytetami i

47

celami szczegółowymi PROW przypisanymi do działania LEADER, czyli: Priorytet 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”,

Cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” – jako główny cel, do którego przypisano całość budżetu działania LEADER, Cel szczegółowy 3A „poprawa konkurencyjności producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów oraz organizacje międzybranżowe”, Cel szczegółowy 6A „ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy”, Cel szczegółowy 6C „zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości”. Cele i przedsięwzięcia LSR zachowują przy tym zgodność z wszystkimi trzema celami przekrojowymi PROW 2014-2020, tj. ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz innowacyjność.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

PO WER stanowi odpowiedź na wyzwania i jednocześnie instrument realizacji Strategii Europa 2020. Program uwzględnia stojące przed Europą długofalowe wyzwania związane z globalizacją, rozwojem ekonomicznym, jakością polityk publicznych, zjawiskami demograficznymi, czy inwestycjami w kapitał ludzki. W planowaniu wsparcia PO WER wzięto pod uwagę, iż jednym z głównych problemów, z którymi zmaga się polska gospodarka jest brak kultury uczenia się przez całe życie, który przekłada się na niską jakość kapitału ludzkiego oraz konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. PO WER zakłada realizację działań według następujących osi priorytetowych OŚ I „Osoby młode na rynku pracy”, OŚ II „Efektywne polityki publiczne na rynku pracy, gospodarki i edukacji”, OŚ III „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju”, OŚ IV „Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”, OŚ V „Wsparcie dla obszaru zdrowia”.

Cele i przedsięwzięcia LSR „Polesie” są zgodne z Ośmiu priorytetowymi Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój na lata 2014-2020, szczególnie w zakresie Celu ogólnego 1 „Wzmocnienie kapitału społecznego LGD „Polesie””. Wskazanie grup defaworyzowanych i premiowanie wniosków z udziałem osób należących do tych grup jest odpowiedzią na wymogi stawiane przez PO WER.

Realizacja przedsięwzięć/operacji w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju przyczyni się bezpośrednio do osiągnięcia osiągnięcia wskaźników dla celów szczegółowych wspomnianych w osiach priorytetowych w ramach POWER 2014-2020.

1.2 Poziom regionalny

Strategia rozwoju województwa lubelskiego na lata 2014-2020

Cel strategiczny 1: Wzmocnienie urbanizacji regionu – 1.2 Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast (np. naukowych, akademickich, kulturalnych, turystycznych), które przyczyniają się do dynamizacji rozwoju tych miast i otaczających je obszarów. Cel strategiczny 2: Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich realizowany dzięki osiągnięciu następujących celów operacyjnych: 2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw przez m.in. promowanie i wspieranie scalania gruntów i powiększania obszaru gospodarstw, poprawę struktury gospodarstw i przyspieszenie przepływu ziemi do gospodarstw większych obszarowo i nastawionych na produkcję towarową; 2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, pozwalający na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu; 2.3. Wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.); 2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa); 2.5. Wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę transportową, komunalną i energetyczną, w sposób skoordynowany z innymi przedsięwzięciami i spójny wewnętrznie. Cel strategiczny 3: Selektynne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu realizowany dzięki następującym celom operacyjnym: 3.4. Rozwijanie systemu kształcenia dostosowanego do specyfiki regionu; 3.5. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw; Cel strategiczny 4: Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu osiągnięta dzięki

48

Innowacyjność to nowatorskie podejście w odniesieniu do obszaru LGD Polesie. Oznacza to zastosowanie pomysłów i rozwiązań znanych i stosowanych na innych obszarach poza LGD Polesie lub wprowadzenie nowych dotychczas nigdzie nie stosowanych.

Innowacyjność oznacza wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu oraz nowy sposób wykorzystania zasobów lokalnych, zaspokojenie potrzeb szczególnie grup które były pomijane w dotychczasowych działaniach, modernizację tradycyjnych form technologii, rozwój i poprawę funkcji obszaru, nowy sposób angażowania społeczności lokalnej w rozwój lokalny oraz zastosowanie nowych technik marketingowych na terenie LGD Polesie.

Innowacyjność podlega ocenie punktowej zgodnie z kryteriami oceny operacji, a obowiązek wykazania zastosowanej innowacji należy do wnioskodawcy.

Rozdział VII Plan działania

Wszelkie działania prowadzone przez LGD będą miały na celu systematyczną realizację założeń LSR: celów i przedsięwzięć oraz przyporządkowanych im wskaźników. Plan działania zaplanowano tak, aby jego realizacja umożliwiła osiągnięcie założonych celów. Intensywność prowadzenia naborów oraz wybór typów operacji będą ustalone w taki sposób, aby LGD bezproblemowo uzyskiwała wymagane poziomy realizacji wskaźników w kluczowych momentach pomiaru.

Realizacja poszczególnych działań została zaplanowana w kontekście 3 kluczowych etapów: 1 etap: lata 2016-2018 2 etap: lata 2019-2021 3 etap: lata 2022-2023. Plan działania zakłada osiągnięcie 100% zakładanych wskaźników produktu na koniec okresu wdrażania LSR, to jest w roku 2023. W pierwszym okresie na operacje przeznaczone zostanie ponad połowa środków przeznaczonych na wdrożenie LSR. (szczegóły znajdują się w załączniku nr 3).

Taka wysokość realizacji poszczególnych przedsięwzięć w określonych latach wdrażania LSR, pozwoli zaspokoić oczekiwania beneficjentów oraz określić możliwości zrealizowania założonych wielkości, a także zareagować i dokonać ewentualnej korekty na lata następne.

Stale rosnące zainteresowanie potencjalnych wnioskodawców poszukujących źródeł finansowania dla swoich projektów oraz dotychczasowe doświadczenie LGD w prowadzonych wcześniej naborach pokazują, iż zainteresowanie środkami finansowymi skierowanymi na obszary wiejskie jest wciąż wysokie. Wsparcia poszukują zarówno potencjalni jak i obecni przedsiębiorcy, a także organizacje pozarządowe oraz JST. Duża aktywność wnioskodawców, połączona ze stałym wsparciem i doradztwem prowadzonym przez biuro LGD gwarantuje powodzenie realizacji celów LSR.

Plan działania w podziale na cele szczegółowe, przedstawiający w jaki sposób osiągnąć będą wskaźniki dla celów ogólnych, celów szczegółowych i przedsięwzięć stanowi załącznik do LSR.

W opracowaniu planu działania wykorzystane zostały wnioski płynące z przeprowadzonych badań fokusowych, spotkań grup roboczych, spotkań konsultacyjnych i indywidualnych wywiadów z przedsiębiorcami.

Rozdział VIII Budżet LSR

Budżet LSR opracowany został przy wykorzystaniu wyników badania potrzeb społeczności lokalnej. LSR jest strategią jednofundusową, wykorzystującą środki PROW na lata 2014-2020. Wielkość budżetu LSR uzależniona jest od liczby mieszkańców zamieszkujących obszar LGD na dzień 31.12.2013 r. wg danych Głównego Urzędu Statystycznego. LGD „Polesie” na wdrażanie LSR stara się o całą kwotę jaka jej przysługuje w związku z liczbą mieszkańców, a więc 6 949 193,53. Oprócz środków przeznaczonych na wdrażanie LSR, strategia zakłada również środki finansowane na realizację projektów współpracy w wysokości 138983,87. Wnoszą one 2 % środków przeznaczonych na wdrażanie LSR. W budżecie

45

strategii zabezpieczono także środki finansowe na koszty bieżące i aktywizację. Koszty określone jako bieżące to przede wszystkim koszty związane z zarządzaniem procesem wdrażania LSR, w tym koszty wynagrodzeń personelu, utrzymania i wyposażenia biura LGD. Natomiast koszty aktywizacyjne obejmują wydatki związane ze szkoleniem osób zaangażowanych w realizację LSR, animowaniem, wspieraniem społeczności lokalnych w zakresie realizacji celów oraz działaniami szkoleniowymi i doradczymi, a także informacyjno-promocyjnymi dotyczącymi całego obszaru LGD.

Środki wydatkowane na realizację LSR pochodzą głównie z 3 źródeł, w tym z budżetu EFROW, budżetu państwa i wkładu własnego.

Zakres wsparcia oraz wkład środków publicznych w jej realizację na poszczególne działania PROW przedstawia budżet, stanowiący załącznik do LSR. Wysokość kosztów określono zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi.

Budżet LSR został tak zaplanowany w następujący sposób:

- Cel 1 Wzmocnienie kapitału ludzkiego LGD „Polesie”: 1 084 193,52 zł
- Cel 2 Rozwój przedsiębiorczości na terenie LGD „Polesie”: 3 510 000 zł
- Cel 3 Zachowanie dziedzictwa lokalnego LGD „Polesie”: 2 355 000 zł

Atrakcyjność obszaru LGD istotnie warunkowana jest rozwojem przedsiębiorczości na jej terenie, gdyż przekłada się to przede wszystkim na miejsca pracy dla mieszkańców, a w konsekwencji na płacenie podatków, które zasilają również budżet lokalnego samorządu. W związku z czym na tworzenie i utrzymanie miejsc pracy przeznaczono połowę środków na wdrażanie LSR.

Dzięki ustalonym kryteriom wyboru operacji, preferowane są projekty, w których beneficjent będzie zakładał większe niż wymagane zatrudnienie. LSR w tym zakresie przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy i niwelowania dysproporcji w warunkach życia. Premiowane będzie wsparcie skierowane przede wszystkim do grupy defaworyzowanych.

Powiązanie budżetu z przedsięwzięciami i ich efektami, prezentowane jest również w Planie Działania stanowiącym załącznik do LSR wg logiki produktu jako bezpośrednie efekty działań w ramach realizowanych przedsięwzięć.

Rozdział IX Plan komunikacji

Skuteczne i pełne zaangażowanie lokalnej społeczności we wdrażanie LSR wymaga zapewnienia odpowiednio dostosowanej do potrzeb komunikacji, czemu służyć ma plan komunikacji który jest załącznikiem do niniejszej Strategii. Plan ten określa główne cele działań komunikacyjnych, odpowiednie środki przekazu, a także identyfikację adresatów do poszczególnych działań ze szczególnym uwzględnieniem grup docelowych.

Główną zasadą przysługującą tworzeniu Planu komunikacji było nakreślenie zasad komunikacji z potencjalnymi beneficjentami ze wskazaniem odpowiedniego czasu i stopnia przekazania informacji. Informacje powinny być obustronne tak aby móc ocenić transparentność działań LGD „Polesie”. Z przeprowadzonych spotkań z mieszkańcami wynika, że celem głównym działań komunikacyjnych jest wsparcie realizacji LSR LGD „Polesie” przez zachęcenie potencjalnych beneficjentów do udziału w Programie dzięki dostarczaniu im informacji niezbędnych w procesie ubiegania się o środki z Programu LEADER, motywowanie projektodawców i edukowanie w obszarze właściwej realizacji projektów oraz kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie celów i efektów Programu LEADER finansowanego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W planie komunikacji zidentyfikowano konkretne grupy docelowe, do których zostaną skierowane odpowiednio do potrzeb dobre działania komunikacyjne i środki przekazu:

- wnioskodawcy/beneficjenci LSR w tym m.in.: mieszkańcy obszaru, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, rolnicy, jednostki samorządów terytorialnych oraz ich związki i jednostki organizacyjne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, spółdzielnie, kościoły i związki wyznaniowe, instytucje otcenia biznesu,
- Spśród tych grup docelowych na podstawie spotkań z mieszkańcami określono grupy defaworyzowane

46

- 1) danych z ewaluacji realizacji LSR.
3. W procesie monitoringu Biuro LGD zbiera przede wszystkim informacje dotyczące:
 - 1) stopnia realizacji wskaźników LSR dla poszczególnych celów oraz przedsięwzięć;
 - 2) stopnia realizacji budżetu przewidzianego w LSR;
 - 3) zasięgu działań komunikacyjnych prowadzonych przez LGD;
 - 4) jakości i poziomu doradztwa świadczonych przez pracowników Biura LGD;
 - 5) jakości i poziomu przedsięwzięć dotyczących animacji lokalnej;
 - 6) działalności organów stowarzyszenia.
4. Szczegółowe zasady prowadzenia monitoringu, w tym elementy poddane badaniu oraz źródła danych i metody ich zbierania zawiera Tabela 1.
5. Wzory dokumentów stosowanych w procesie monitoringu, o których mowa w ust. 2 pkt 5 – 8, ustala Zarząd.
6. Wyniki monitoringu przedstawiane są w formie kwartalnych raportów monitorujących, sporządzanych przez Biuro LGD.
7. Raporty monitorujące przekazywane są do wiadomości Zarządu.
8. Po zapoznaniu się z raportem monitorującym Zarząd może rozpocząć działania, mające na celu uchronienie przed dodatkowymi działaniami ewaluacyjnymi w terminie krótszym niż zakładany.
9. Zakres procedury monitoringu oraz raportu monitorującego może zostać zawężony lub rozszerzony decyzją Zarządu.
10. Jeżeli wnioski i rekomendacje z monitoringu tego wymagają, Zarząd uruchamia procedurę aktualizacji LSR we wskazanym zakresie, zgodnie z Procedurą aktualizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2022.
11. W przypadku stwierdzenia niezgodności realizowanych działań z zapisami LSR lub ich negatywnej oceny, Zarząd zgłasza Walnemu Zebraniu Członków konieczność podjęcia działań naprawczych. Za przygotowanie programu naprawczego odpowiedzialny jest Zarząd.

III. Proces ewaluacji

1. Ewaluacja to ocena skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości podejmowanych działań.
2. Przynajmniej raz w roku Zarząd – na podstawie kwartalnych raportów monitorujących oraz prowadzonych przez Biuro LGD ewidencji, a także ankiet monitorujących beneficjentów – sporządza raport ewaluacyjny.
3. Ewaluacja jest badaniem obejmującym przede wszystkim ocenę:
 - 1) stopnia realizacji celów, przedsięwzięć i wskaźników przewidzianych w LSR;
 - 2) wpływu realizacji LSR na rozwój społeczny i gospodarczy obszaru LGD;
 - 3) zgodności ogłaszanych i realizowanych konkursów z harmonogramem określonym w LSR;
 - 4) zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne przedsięwzięcia;
 - 5) skuteczności promocji i aktywizacji społeczności lokalnej;
 - 6) działalności LGD, w tym przede wszystkim funkcjonowania organów stowarzyszenia, Biura LGD i jego pracowników.
4. Raport z ewaluacji zawiera ocenę podejmowanych działań w oparciu o następujące kryteria oceny:
 - 1) skuteczność – co zostało osiągnięte;
 - 2) efektywność – czy poniesione koszty są adekwatne do rezultatów;
 - 3) użyteczność – czy realizacja strategii przyczynia się do rozwiązania zdefiniowanych problemów;
 - 4) trafność – czy założenia przyjęte w LSR odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem lub realnym potrzebom beneficjentów;
 - 5) trwałość – czy realizacja strategii powoduje trwałe zmiany.
5. Szczegółowe zasady prowadzenia ewaluacji, w tym elementy poddane badaniu oraz źródła danych i

55

metody ich zbierania, zawiera Tabela 2.

6. Zarząd może zalecić stosowanie dodatkowych narzędzi i metod badających postępy w realizacji LSR.
7. Biuro LGD odpowiada za przekazanie Zarządowi danych bazowych do dokonania ewaluacji, zgodnie z założeniami pkt. 3 i 4.
8. Zarząd odpowiada za przetwarzanie danych przekazanych przez Biuro LGD i sporządzenie rocznego raportu ewaluacyjnego oraz gdy jest to konieczne, innych raportów.
9. Raport ewaluacyjny oraz wyniki prac są przedstawiane Walnemu Zebraniu Członków Stowarzyszenia.
10. W przypadku stwierdzenia niezgodności realizowanych działań z zapisami LSR lub ich negatywnej oceny, Walne Zebranie Członków zgłasza Zarządowi konieczność podjęcia działań naprawczych. Za przygotowanie programu naprawczego odpowiedzialny jest Zarząd.
11. Jeżeli wnioski i rekomendacje z ewaluacji tego wymagają, Zarząd uruchamia procedurę aktualizacji LSR we wskazanym zakresie, zgodnie z przyjętą procedurą.

IV. Upowszechnianie wyników

Informacje dotyczące działań podejmowanych w ramach monitoringu i ewaluacji, w szczególności raporty monitorujące i ewaluacyjne, zamieszczane są na stronie internetowej LGD, a także udostępnione do wglądu w Biurze LGD.

Tabela 1. Elementy podlegające monitoringowi

Elementy poddane badaniu	Wykonawca badania	Źródła danych i metody ich zbierania	Czas i okres pomiaru	Wskaźniki
Harmonogram ogłaszania konkursów	Pracownicy Biura LGD (ocena własna)	Rejestr danych LGD	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Zgodność ogłaszania konkursów z harmonogramem
Budżet LGD, wskaźniki realizacji LSR		Rejestr danych LGD, dane z UMWW, sprawozdania i ankiety beneficjentów,		Stopień wykorzystania funduszy Wysokość zakontraktowanych środków Stopień realizacji wskaźników
Poziom osiągnięcia zaplanowanych wskaźników w Planie Komunikacyjnym		Analiza przeprowadzonych ankiet, analiza wyświetleń i wpisów na portalach społecznościowych, wywiadów bezpośrednich przeprowadzonych podczas spotkań z mieszkańcami, opinie beneficjentów,		Poprawność realizacji zaplanowanych celów i zadań komunikacyjnych, efekty działań komunikacyjnych oraz stopień ich realizacji
Monitorowanie realizacji operacji zgodnie z Planem Działania		Sprawozdania beneficjentów, rejestr prowadzony przez pracowników Biura LGD, bezpośrednie rozmowy z beneficjentami i wizje lokalne na miejscu realizacji operacji		Stopień i jakość realizacji operacji, poprawność realizacji harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu, poziom realizacji wskaźników, przedsięwzięć

56

Załączniki do LSR

Załącznik nr 1 Procedura aktualizacji/zmiany LSR

- I. Organy odpowiedzialne za proces aktualizacji LSR
 1. Nadzór nad realizacją i aktualizacją LSR należy do kompetencji Zarządu.
 2. Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie procesu aktualizacji LSR jest Zarząd.
 3. W celu przeprowadzenia aktualizacji LSR Zarząd, może powołać zespoły pomocnicze – skład zespołów ustala Zarząd.
 4. Jednostką wspomagającą, wykonującą na bieżąco czynności techniczne związane z procesem aktualizacji LSR, jest Biuro LGD.
 5. Zarząd jest odpowiedzialny za analizę i ocenę danych gromadzonych lub przygotowywanych przez Biuro LGD.

Zmiany procedur będą na każdym etapie konsultowane ze społecznością lokalną LGD „Polesie”.

II. Proces aktualizacji LSR

1. Aktualizacja LSR to proces, który ma na celu wprowadzenie koniecznych zmian, w tym działań naprawczych.
2. LSR wymaga aktualizacji w szczególności:
 - 1) w kontekście dokonania zmian:
 - a) statutu lub innych dokumentów Stowarzyszenia, jeśli skutkują one dezaktualizacją zapisów zawartych w LSR;
 - b) kryteriów oceny lub procedur, wpływających na treści zawarte w LSR;
 - c) aktualizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 lub innych przepisów prawa regulujących kwestie opisane w LSR;
 - 2) w efekcie prowadzonego monitoringu i ewaluacji w zakresie:
 - a) celów i przedsięwzięć,
 - b) wskaźników,
 - c) planu działania,
 - d) planu komunikacji,
 - e) budżetu LSR – również w wypadku zmian wartości budżetu, wynikających z decyzji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.
3. W razie konieczności dokonania zmian wynikających ze zmian przepisów prawa lub dokumentów powiązanych, proces aktualizacji LSR inicjuje Zarząd.
4. Proces aktualizacji LSR będący efektem prowadzonego monitoringu bądź ewaluacji, inicjuje Zarząd.
5. Zarząd, we współpracy z Biurem LGD, organizuje proces aktualizacji LSR i dla jak najpełniejszego jej wdrożenia dokonuje czynności w zakresie:
 - 1) dookreślenia zakresu i brzmienia proponowanych zmian;
 - 2) określenia metod angażowania społeczności lokalnej w proces aktualizacji strategii, wśród których znaleźć się mogą w szczególności:
 - a) zamieszczenie na stronach internetowych LGD oraz wszystkich gmin będących jej członkami, proponowanych zmian w zapisach LSR wraz z uzasadnieniem i określeniem minimum 7-dniowego terminu na zgłaszanie uwag i propozycji, b) ogłoszenie konsultacji pisemnych, w których zainteresowani partnerzy społeczni mogą przygotować pisemne odpowiedzi (komentarze, uwagi) do propozycji zmian zapisów LSR, zamieszczonych na stronie internetowej LGD, przedłożonych do wglądu w biurze oraz podczas ewentualnych spotkań,

53

- c) zamieszczenie minimum jednego spotkania konsultacyjnego dla interesariuszy LSR (przedstawicieli grup defaworyzowanych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, samorządów), podczas którego będą oni mogli zapoznać się z proponowanymi zmianami i przedstawić swoje opinie i rekomendacje, przy czym informacja o spotkaniu przekazywana jest interesariuszom za pośrednictwem stron www oraz korespondencji mailowej, na minimum 4 dni przed spotkaniem,
- d) przesyłanie do wszystkich beneficjentów działań oraz uczestników spotkań informacyjnych, informacji mailowej o planowanych do wprowadzenia zmianach wraz ze wskazaniem możliwości zgłaszania uwag oraz podaniem terminu ich zgłaszania,
- e) informowanie planowanych zmianach i składanie stosownych wyjaśnień podczas indywidualnych konsultacji w biurze LGD.
6. W efekcie prowadzonych działań partycypacyjnych, dających jak najpełniejszą odpowiedź na potrzeby i preferencje społeczności lokalnej obszaru LGD, Biuro LGD sporządza zestawienie uwag i rekomendacji. Zestawienie opracowywane jest w formie tabelarycznej i uwzględnia treść propozycji, zgłaszającego, rekomendacje Zarządu, uzasadnienie w przypadku odrzucenia lub odroczenia włączenia propozycji do LSR.
7. Po zakończeniu konsultacji społecznych Zarząd opracowuje końcową wersję propozycji zmian w LSR, który podejmując stosowną uchwałę, ostatecznie zatwierdza zmiany w LSR.

III. Upowszechnianie wyników

Informacje dotyczące działań podejmowanych w ramach aktualizacji LSR, zamieszczane są na stronie internetowej LGD oraz na stronach gmin członkowskich LGD, a także udostępnione do wglądu w Biurze LGD.

Załącznik nr 2 Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu

I. Organy odpowiedzialne za proces monitoringu i ewaluacji

1. Nadzór nad monitoringiem i ewaluacją należy do kompetencji Zarządu. W celu przeprowadzenia ewaluacji Zarząd może powołać zespoły pomocnicze, ustalając również ich skład.
2. Jednostką wspomagającą, wykonującą na bieżąco czynności techniczne związane z procesem monitoringu, czyli systematycznym zbieraniem i przetwarzaniem danych niezbędnych do przeprowadzenia procedury monitoringu i ewaluacji, jest Biuro LGD.
3. Zarząd LGD nadzoruje Biuro LGD w realizacji zadań związanych z monitoringiem, a także jest odpowiedzialny za analizę i ocenę danych zbieranych przez Biuro LGD.

II. Proces monitoringu

1. Monitoring to proces polegający na systematycznym kontrolowaniu postępów w realizacji LSR oraz funkcjonowania LGD, w kontekście zaplanowanych wskaźników, realizacji działań i budżetu, w założonym czasie.
2. Monitoring prowadzony jest przez Biuro LGD na podstawie:
 - a) rejestru danych prowadzonego przez Biuro LGD (tworzony w oparciu o zbierane dane i analizy własne);
 - b) sprawozdań składanych przez beneficjentów;
 - c) statystyki odwiedzin oficjalnej strony internetowej LGD;
 - d) list obecności ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych;
 - e) rejestru doradztwa świadczonych w Biurze LGD;
 - f) ankiet monitorujących doradztwo w Biurze LGD;
 - g) ankiet monitorujących przedsięwzięcia związane z animacją lokalną;
 - h) ewidencji współpracy ze społecznością lokalną;

54

Współpraca z Polską

Załącznik nr 4 Budżet LSR

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w poszczególnych latach:

Rok	Wsparcie finansowe					Razem EFSI
	PROW	RPO		PO RYBY		
		EFRR	ERDF			
2016	5154062,13	0	0	0	5154062,13	
2017		0	0	0		
2018		0	0	0		
2019	2747405,67	0	0	0	2747405,67	
2020		0	0	0		
2021		0	0	0		
2022	793710,60	0	0	0	793710,60	
2023		0	0	0		
Razem 2016-2023	8695178,4	0	0	0	8695178,4	

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań:

Poddziałanie	Wsparcie finansowe						Razem EFSI
	PROW	RPO				PO RYBY	
		EFRR	ERDF	ERDF	ERDF		
Realizacja LSR	6949193,53	0	0	0	0	6949193,53	
Współpraca	138983,87	0	0	0	0	138983,87	
Koszty bieżące	1535051	0	0	0	0	1535051	
Aktywizacja	71950	0	0	0	0	71950	
Razem	8695178,40	0	0	0	0	8695178,40	

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci Inni niż jednostki sektora finansów publicznych	3177805,34	1816388,19		4994193,53
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	1243966,50		711033,50	1955000,00
Razem	4421771,84	1816388,19	711033,50	6949193,53

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Wartość	Wzrost	Lp.	Opis przedsięwzięcia	Wartość	Wzrost
1	Wzrost	15	15	1	Wzrost	15	15
2	Wzrost	15	15	2	Wzrost	15	15
3	Wzrost	15	15	3	Wzrost	15	15
4	Wzrost	15	15	4	Wzrost	15	15
5	Wzrost	15	15	5	Wzrost	15	15
6	Wzrost	15	15	6	Wzrost	15	15
7	Wzrost	15	15	7	Wzrost	15	15
8	Wzrost	15	15	8	Wzrost	15	15
9	Wzrost	15	15	9	Wzrost	15	15
10	Wzrost	15	15	10	Wzrost	15	15
11	Wzrost	15	15	11	Wzrost	15	15
12	Wzrost	15	15	12	Wzrost	15	15
13	Wzrost	15	15	13	Wzrost	15	15
14	Wzrost	15	15	14	Wzrost	15	15
15	Wzrost	15	15	15	Wzrost	15	15

Tabela nr 2. Plan komunikacji				
Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu
I poł. 2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej głównych celach, zasadach przyznawania dofinansowania oraz sposobach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	- artykuły w prasie lokalnej - biuletyn LGD - ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych - broszura informacyjna - artykuły na stronach internetowych i portalach społecznościowych - spotkania informacyjne
II poł. 2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o kryteriach, warunkach i wymaganiach stawianych beneficjentom w planowanych naborach oraz o planowanych konkursach i wyłonieniu zwycięzcy operacji przez LGD (zwłaszcza kryteriów jakościowych)	Kampania informacyjna o planowanych naborach wniosków Spotkania informacyjne nt. planowanych konkursów oraz zasad oceniania i wyłonienia zwycięzcy operacji przez LGD	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	- biuletyn LGD - broszura informacyjna - artykuły na stronach internetowych i portalach społecznościowych

75

Każdemu z celów komunikacyjnych przypisano wskaźniki, których osiągnięcie będzie stanowiło podstawę do oceny stopnia realizacji danego celu. Wskaźniki dobrano w taki sposób, aby pokazywały postęp w realizacji celów Planu komunikacji i LSR. Realizacja celów nie jest zależna wyłącznie od działań komunikacyjnych, a stanowi wypadkową także innych elementów wdrażania Funduszy Europejskich. Zakładane wskaźniki: Liczba ogłoszeń/informacji w prasie, Liczba wydrukowanych plakatów ogłoszeniowych, Liczba przygotowanych broszur informacyjnych, Liczba ogłoszeń na stronach internetowych, Liczba zrealizowanych spotkań informacyjnych, Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjnych, Liczba wypełnionych okresowych ankiet ewaluacyjnych, Liczba okresowych spotkań ewaluacyjnych, Liczba osób uczestniczących w spotkaniach ewaluacyjnych, Liczba wypełnionych końcowych ankiet ewaluacyjnych.

3. Planowane efekty działań komunikacyjnych

Podstawowym planowanym efektem działań komunikacyjnych jest pełna realizacja celów i założeń LSR, w tym wypełnienie założonych wskaźników. Aby móc je osiągnąć, należy odpowiednio przeprowadzić działania komunikacyjne skierowane do potencjalnych wnioskodawców, zachęcając ich do realizacji przedsięwzięć. Planowane efekty działań komunikacyjnych: większa liczba operacji zgłaszanych do dofinansowania, wyższa jakość wniosków o dofinansowanie, a co za tym idzie prawidłowa realizacja operacji w ramach przyznanego dofinansowania, większa liczba osób korzystających z doradztwa biura LGD, większa świadomość osób z grup docelowych w zakresie możliwości w zakresie wdrażania LSR, lepsza rozpoznawalność LGD jako podmiotu wdrażającego LSR.

4. Rezultaty wynikające z przyjętych wskaźników i założonego celu:

- Zapewniony dostęp wnioskodawcom do wszystkich informacji o warunkach i zasadach korzystania ze środków w ramach LSR LGD „Polesie”.
- Zwiększona wiedza na temat LSR LGD „Polesie”.
- Zwiększona wiedza o możliwościach i zasadach korzystania ze środków w ramach LSR LGD „Polesie”.
- Zwiększona wiedza o przygotowywaniu i realizacji wysokiej jakości projektów w ramach LSR LGD „Polesie”.
- Podniesiony poziom wiedzy i kompetencji beneficjentów w zakresie realizacji projektów w ramach LSR LGD „Polesie”.

W sytuacji zaistnienia problemów z wdrażaniem LSR, a także potencjalnego braku satysfakcji, wdrożone zostaną odpowiednie środki zaradcze.

Tabela nr 1. Komunikacja - zagrożenia i środki zaradcze

Zagrożenia	Środki zaradcze
Brak lub zbyt mała liczba potencjalnych wnioskodawców/beneficjentów zainteresowanych skorzystaniem ze wsparcia w ramach LSR	Bezpośrednie kontakty pracowników Biura LGD z przedstawicielami grup docelowych, w tym grup defaworyzowanych Zwrócenie się z pomocą do członków LGD o większe wsparcie przy promocji LSR, rozpowszechnianiu możliwości wsparcia operacji Szkolenia dla beneficjentów

73

I poł. 2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o kryteriach, warunkach i wymaganiach stawianych beneficjentom w planowanych naborach oraz o planowanych konkursach i wyłonieniu zwycięzcy operacji przez LGD (zwłaszcza kryteriów jakościowych)	Kampania informacyjna o planowanych naborach wniosków Spotkania informacyjne nt. planowanych konkursów oraz zasad oceniania i wyłonienia zwycięzcy operacji przez LGD	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	- artykuły w prasie lokalnej - biuletyn LGD - ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych - broszura informacyjna - artykuły na stronach internetowych i portalach społecznościowych - spotkania informacyjne
II poł. 2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o kryteriach, warunkach i wymaganiach stawianych beneficjentom w planowanych naborach oraz o planowanych konkursach i wyłonieniu zwycięzcy operacji przez LGD (zwłaszcza kryteriów jakościowych)	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD „Polesie”	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	- biuletyn LGD - broszura informacyjna

76

Brak zrozumienia przekazu przez mieszkańców, beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Możliwy chaos komunikacyjny związany z zaangażowaniem gmin w działania informacyjno-promocyjne	Formułowanie komunikatów w sposób spójny i przejrzysty Wprowadzenie jasnych zasad podziału pomiędzy działaniami promocyjnymi a informacyjnymi, z podziałem na działania realizowane przez gminy oraz przez LGD.
--	--

5. Analiza efektywności

LGD jako instytucja zaangażowana we wdrażanie LSR zobligowana jest do regularnego, cyklicznego, prowadzenia monitoringu, badań ewaluacyjnych i oceny skuteczności, stosowanych środków przekazu (narzędzi), prowadzonych działań - w tym działań z zakresu komunikacji z interesariuszami LSR. W związku z tym LGD będzie publikowała na swojej stronie www informacje na temat stanu wdrożenia LSR w formie okresowych, rocznych i końcowych zestawień. W przypadku, gdyby efekty Planu Komunikacji były niezadowalające i wymagałyby jego skorygowania, przewiduje się sporządzenie ankiet zawierających pytania dotyczące usprawnień komunikacji. Inną formą mającą na celu zwiększenie efektywności Planu Komunikacji w przypadku potrzeby wprowadzenia zmian, będą spotkania/dyskusje i szkolenia z mieszkańcami, a w szczególności z grupami defaworyzowanymi, na temat ich oczekiwań oraz przyczyn dotychczasowych, nieefektywnych punktów komunikacji.

6. Informacja zwrotna

Uwzględnienie wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych
W Planie Komunikacji przewidziano odrębne działania mające na celu pozyskanie informacji o funkcjonowaniu LGD i realizacji LSR, zbierane w formie informacji zwrotnej np. oceny jakości pomocy świadczonych przez LGD pod kątem konieczności przeprowadzenia ewentualnych korekt w tym zakresie. Dodatkowe informacje będą zbierane podczas działań informacyjnych skierowanych do potencjalnych wnioskodawców oraz ogółu społeczeństwa nt. zasad i efektów LSR. Pozyskane informacje zostaną poddane analizie, a następnie część z nich zostanie wykorzystana do aktualizacji LSR, w zakresie np. procedur oraz ewentualnej zmiany funkcjonowania poszczególnych organów LGD czy biura LGD. Szczegółowe procedury i możliwy zakres zmian LSR i LGD zostaną przedstawione w Rozdziale XI „Monitoring i ewaluacja”. Wyniki działań realizowanych w ramach Planu Komunikacji będą upubliczniane za pomocą internetowych środków przekazu - zestawienia będą na bieżąco pojawiały się na stronie internetowej LGD, stronach poszczególnych gmin oraz na tablicach ogłoszeń w urzędach.

74

urzędowych w urzędach oraz stronach internetowych urzędów, badanie satysfakcji wnioskodawców LGD, ankiety.

- Dotarcie pośrednie (obejmuje sposoby komunikacji z docelowymi odbiorcami za pomocą zewnętrznych mediów): kampanie reklamowe i informacyjne w mediach lokalnych (artykuły w prasie i serwisach internetowych, audycje radiowe), informacje w mediach społecznościowych, mailingi, biuletyn informacyjny, reklama sepietana, informacje przekazywane przez parafie.

LGD będzie wykorzystywała wszelkiego rodzaju spotkania, w których uczestniczyć będą pracownicy Biura LGD do informowania, w zależności od aktualnej potrzeby, o aktualnych konkursach o dofinansowanie operacji, planowanych działaniach, ważnych z punktu widzenia uczestników poszczególnych spotkań.

2.2. Działania komunikacyjne skierowane do grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy

W stosunku do grup wykluczonych, defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy zamierza się zastosować następujące działania komunikacyjne: informacja na stronie www, spotkania w siedzibach Powiatowych Urzędów Pracy, spotkania w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych, udział w targach pracy na obszarze LGD, informacja na gminnych spotkaniach organizacji pozarządowych, gminnych spotkaniach z sołtysami, szkolenia dedykowane osobom z grupy defaworyzowanej, doradztwo indywidualne pracownika Biura LGD, poczta elektroniczna, e-newsletter.

2.3. Komunikacja z osobami z różnymi niepełnosprawnościami

Podstawowym wymogiem komunikacji jest zapewnienie równego dostępu do informacji na temat LSR. Należy dążyć do tego, aby skuteczność komunikacji z osobami z różnymi niepełnosprawnościami była taka sama, jak w przypadku komunikacji z pozostałymi grupami.

Przykłady konkretnych rozwiązań w komunikacji z osobami niepełnosprawnymi: indywidualne konsultacje u klienta, polegające na tym, że po wcześniejszym zaplanowaniu, specjaliści z Biura LGD świadczą będą usługi informacyjne u klienta; zakres usług będzie taki sam jak dla konsultacji w Biurze LGD; przedstawiciele środowisk i organizacji pozarządowych z obszaru działania LGD funkcjonujących na rynku osób z różnymi niepełnosprawnościami będą zapraszani na organizowane konferencje i szkolenia; adresy mailowe do przedstawicieli środowisk i organizacji pozarządowych z obszaru działania LGD funkcjonujących na rynku osób z różnymi niepełnosprawnościami zostaną dołączone do bazy danych promocji mailingowych.

1. Grupy docelowe

Odbiorcą komunikacji o LSR jest każdy mieszkaniec obszaru działania LGD. To nie oznacza jednakowej komunikacji do wszystkich odbiorców. Ich zróżnicowane potrzeby informacyjne narzucają konieczność prowadzenia różnicowanej komunikacji.

Podstawowym kryterium podziału docelowych odbiorców jest poziom ich zaangażowania w proces zmian rozwojowych na obszarze działania LGD. W oczywisty sposób osoby i organizacje silnie zaangażowane w ten proces mają bardziej rozwinięte potrzeby informacyjne od podmiotów bezpośrednio w ten proces niezaangażowanych.

Odbiorcy komunikacji zostali podzieleni na trzy segmenty z punktu widzenia ich zaangażowania w proces zmian (zmiany są efektem projektów realizowanych przez liderów):

- beneficjenci (faktyczni i potencjalni) to segment bezpośrednio zaangażowany we wprowadzanie zmian, osoby i organizacje ubiegające się lub mogące się ubiegać o współfinansowanie operacji – są to

71

liderzy zmian.

Potrzeby komunikacyjne dotyczyć będą kwestii ściśle merytorycznych związanych bezpośrednio z realizowaną operacją. Należy pamiętać, że jest to grupa, którą należy motywować do promowania własnej operacji i Programu LEADER, do dzielenia się swoimi pozytywnymi doświadczeniami z reprezentantami pozostałych grup.

Potencjalni beneficjenci wymagają motywacji do podjęcia konkretnych działań. Aktywnie poszukują rozwiązań. Komunikat powinien być dostosowany do potrzeb/oczekiwań potencjalnego beneficjenta. Powinien wskazywać nowe możliwości stwarzane przez fundusze, dać szansę i przekonać o korzyściach wynikających z podjęcia „wysiłku” w ubieganiu się o nie.

Do grupy tej zaliczyć można: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - organizacje pozarządowe, - jednostki naukowe oraz badawczo-rozwojowe, - instytucje oświatowe, - instytucje kultury, - przedsiębiorstwa, - instytucje otoczenia biznesu, - instytucje ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, - spółdzielnie mieszkaniowe, - organizacje rolników, - sołtysi.

Równocześnie odbiorcami komunikacji są:

- uczestnicy operacji (faktyczni i potencjalni) to osoby aktywnie uczestniczące w operacjach, wśród których szczególne znaczenie mają członkowie grup społecznych stojących przed wyzwaniem/problemami mogącymi ograniczać ich udział w życiu społecznym i gospodarczym; osoby te mogą skorzystać lub korzystają z efektów operacji realizowanych przez liderów zmian.

Przy budowaniu komunikatów należy pamiętać o ich personalizacji, powinny zawierać informacje dotyczące rzeczywistej potrzeby potencjalnego uczestnika operacji. Uczestnicy operacji, to członkowie różnych społeczności, którzy dzięki korzystaniu z operacji realizowanej przez beneficjenta/lidera zmian już uczestniczą w jego realizacji i korzystają z jego efektów. Grupa ta, oczekuje również wsparcia merytorycznego w rozwiązywaniu bieżących problemów, najczęściej dotyczących ich samych, ich sytuacji społecznej lub zawodowej. Istotnym oczekiwaniem członków grupy jest chęć wykorzystania ich wiedzy i zdobytych doświadczeń, po realizacji operacji. Komunikaty powinny zawierać wskazania dotyczące np. szans rynkowych, jakie przed nimi stoją dzięki zrealizowanej operacji, której uczestnikami byli lub są.

Do grupy tej zaliczyć można: - pracownicy wszystkich instytucji, organizacji i przedsiębiorstw wymienionych w segmencie dot. beneficjentów, - dzieci i młodzież oraz osoby wychowujące małe dzieci lub dzieci niepełnosprawne, - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, - osoby bezrobotne i zagrożone bezrobociem, - osoby powyżej 50. roku życia i osoby o niskich kwalifikacjach, - osoby zależne, w tym starsze i niepełnosprawne, - osoby oraz instytucje sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3, - przedszkola i szkoły prowadzące kształcenie ogólne i zawodowe, ich uczniowie, - wychowankowie, słuchacze i nauczyciele.

- odbiorcy rezultatów rozumiani jako wszyscy mieszkańcy obszaru działania LGD, a także turyści i inwestorzy jako osoby korzystające bezpośrednio i pośrednio z efektów operacji zrealizowanych z udziałem środków przewidzianych w LSR.

Mieszkańcy obszaru działania LGD są głównie odbiorcami informacji o operacjach, które zostały lub są realizowane. Odbiorcom rezultatów w komunikatach należy uświadomić, że są „konsumentami” efektów pracy beneficjentów, przez upowszechnianie informacji o korzyściach jakie, dla nich z tego tytułu wynikają.

Komunikacja obejmuje wszystkie trzy segmenty. Liderzy zmian są grupą priorytetową z punktu widzenia realizacji LSR.

2. Wskaźniki

72

Załącznik nr 5 Plan komunikacji

Plan komunikacji z lokalną społecznością na lata 2014-2020 określa reguły prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych przez Lokalną Grupę Działania „Polesie” w odniesieniu do środków pomocowych Unii Europejskiej, dostępnych w związku z realizacją Umowy Ramowej dotyczącej Lokalnej Strategii Rozwoju.

Do udziału w opracowaniu dokumentu zaproszono mieszkańców obszaru ze wszystkich sektorów partnerskich. Dokument był tworzony z zastosowaniem zasady rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, czyli oddolnie: tj. przy wykorzystaniu metod partycypacyjnych: warsztaty przyszłościowe, badania fokusowe, spotkania grup roboczych, spotkania konsultacyjne. W celu odzwierciedlenia oczekiwań mieszkańców obszaru zastosowano w trakcie prac nad planem komunikacji szereg narzędzi partycypacyjnych. Zebrane uwagi poddane zostały analizie przez ekspertów i uwzględnione w tworzeniu planu. W tworzeniu dokumentu wykorzystano również doświadczenia z poprzedniego okresu programowania na lata 2007-2013, które zostały zawarte w dokumencie dotyczącym badania ewaluacyjnego wdrażanej poprzednio LSR.

U podstaw planu komunikacji leży przekonanie, że dobra komunikacja jest konieczna, aby sprawnie i dobrze zrealizować zadania wynikające z Umowy Ramowej dotyczącej LSR.

Działania komunikacyjne są sprofilowane zgodnie z potrzebami beneficjentów i potencjalnych beneficjentów. Naczelną zasadą komunikacji jest przekazywanie potencjalnym beneficjentom a następnie beneficjentom w odpowiednim czasie, z odpowiednim wyprzedzeniem rzetelnej i wystarczającej informacji:

- potencjalni beneficjenci otrzymają pełną informację dającą dobre podstawy do podjęcia decyzji, co do udziału w konkursach, w tym informacje dotyczące kryteriów wyboru projektów oraz informacje o zobowiązaniach wynikających z podpisania umowy dotacyjnej;
- w trakcie realizacji projektu beneficjenci otrzymają kompleksową informację pozwalającą im na sprośnienie wymagań realizacji projektu oraz informację na temat ewentualnych zmian, jeśli takie zmiany mają miejsce.

1. Cele działań komunikacyjnych

1.1 Wyniki przeprowadzonej analizy

Podczas prowadzenia badania ewaluacyjnego uzyskano opinie mieszkańców w zakresie stosowanych dotychczas rozwiązań w zakresie komunikowania się LGD z mieszkańcami obszaru. Poproszono o opinie czy stosowane rozwiązania były skuteczne i odpowiednie. Również w ankiecie skierowanej do mieszkańców na etapie opracowywania analizy SWOT oraz określania celów LSR zawarto pytania dotyczące oczekiwań przez mieszkańców metod i sposobów komunikacji w odniesieniu do realizacji LSR.

Z informacji przekazanych przez mieszkańców wynika, że zdecydowana większość jako główne źródło wiedzy o funduszach UE wskazuje Internet. Według mieszkańców następujące formy komunikacji są najbardziej efektywne: informacje na stronie internetowej, spotkania informacyjne, szkolenia, broszury, ulotki, e-maile.

Dlatego w działaniach zapewniających udział społeczności we wdrażaniu LSR wykorzystywane będą różne formy komunikowania zróżnicowane w zależności od odbiorców.

1.2 Najważniejsze cele realizacji PK

Celem głównym działań komunikacyjnych jest wsparcie realizacji LSR LGD „Polesie” przez zachęcenie potencjalnych beneficjentów do udziału w Programie dzięki dostarczaniu im informacji niezbędnych w procesie ubiegania się o środki z Programu LEADER, motywowanie projektodawców i edukowanie w

69

obszarze właściwej realizacji projektów oraz kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie celów i efektów Programu LEADER finansowanego ze środków PROW.

Pozostałe cele to:

- informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach i zasadach wsparcia ze środków Programu LEADER oraz ich aktywizowanie w zakresie ubiegania się o fundusze w ramach LSR LGD „Polesie”;

- zapewnienie potencjalnym wnioskodawcom łatwego dostępu do informacji w celu uzyskania wysokiej jakości projektów, jak również zapewnienie równych warunków konkurencji przy uzyskiwaniu wsparcia finansowego,
- wspieranie beneficjentów w wykorzystaniu środków na realizację LSR LGD „Polesie”,
- wsparcie i motywowanie beneficjentów w procesie przygotowania i realizacji projektów,
- upowszechnianie mechanizmów współpracy z partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz środowiskami opiniotwórczymi na rzecz przejrzystości i efektywnego wykorzystania środków LSR LGD „Polesie”,
- podnoszenie wiedzy i kompetencji beneficjentów w zakresie realizacji zadań programu i wykorzystania środków LSR LGD „Polesie”,
- zapewnienie prawidłowego wdrożenia projektów przez beneficjentów zgodnie z wymogami Programu, włącznie z wdrożeniem planu informacji i promocji w ramach projektów,
- zapewnienie przejrzystości wydatkowania środków publicznych.

2. Działania komunikacyjne

2.1. Działania komunikacyjne i środki przekazu

Informacja skierowana do potencjalnych beneficjentów i beneficjentów jest dostępna na bieżąco, czyli istnieją kanały i narzędzia komunikacji umożliwiające dotarcie do informacji o każdej porze. Takim rozwiązaniem jest strona internetowa LGD: www.lgdpolesie.pl

System dostępu do informacji jest zdyspersyfikowany tak, by zapewnić możliwość dotarcia do informacji na wiele sposobów zarówno pod względem formy, treści jak i zasięgu. Dzięki temu informacja dociera w sposób wielokanałowy. Przykładami takiej różnorodności kanałów dotarcia są:

1. strony internetowe LGD: www.lgdpolesie.pl
2. możliwość kontaktu bezpośredniego z pracownikiem Biura LGD,
3. wszelkie materiały informacyjne i promocyjne, ulotki, broszury, instrukcje,
4. organizowanie spotkań informacyjnych i szkoleń, które pozwala dotrzeć do ściśle wyselekcjonowanej grupy potencjalnych beneficjentów,
5. przekazywanie informacji pocztą elektroniczną.

Informacja wielopoziomowa oznacza, że jest ona uporządkowana według stopnia zaawansowania potencjalnego beneficjenta/beneficjentów w procesie ubiegania się o współfinansowanie i realizacji projektu. Na różnych etapach tego procesu występują różne potrzeby informacyjne. Dotarcie do informacji potrzebnej na każdym etapie jest maksymalnie ułatwione.

Środki przekazu pozwalają na realizację komunikacji z poszczególnymi grupami docelowymi. Poniższe zestawienie przedstawia środki przekazu, jakie będą wykorzystane na każdym etapie komunikacji w zależności od zakładanych potrzeb określonych segmentów grup docelowych.

Przedstawione powyżej cele zostaną zrealizowane za pomocą działań komunikacyjnych takich jak:

- Dotarcie bezpośrednie (obejmuje sposoby komunikacji z docelowymi odbiorcami bez pośrednictwa zewnętrznych mediów): imprezy i wydarzenia promocyjne, strona internetowa LGD: www.lgdpolesie.pl, konkursy promocyjne, infolinia dla potencjalnych beneficjentów (telefoniczny kontakt z pracownikami Biura LGD), poczta elektroniczna, e-newsletter, konferencje, szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne, techniki partycypacyjne, drukowane lub elektroniczne materiały informacyjne, przewodniki, ulotki i instrukcje, ogłoszenia na tablicach

70

--	--	--	--	--

PRZEDSIĘWZIENIE

WICEPREZES ZARZĄDU

WITANIE LESZCZYŃSKA

Michał Woźniak

**STOWARZYSZENIE
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
"POLESIE"**

ul. Nowa 1, 21-070 Cynców
tel/fax. (82) 56 77 675
NIP 505-008-92-52, REGON 060426241
KRS 0000315000

I poł. 2021	Kryterium oceny użyteczności przez radę LGD (związane z kryterium jakościowym)	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 36
II poł. 2021	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 36

80

79

I poł. 2019	Kryterium oceny użyteczności przez radę LGD (związane z kryterium jakościowym)	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 40
II poł. 2019	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 40

78

I poł. 2018	Kryterium oceny użyteczności przez radę LGD (związane z kryterium jakościowym)	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 36
II poł. 2018	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przekazywanie informacji o funkcjonowaniu LGD "Polese"	Wszystkie potencjalni wnioskodawcy, w szczególności przedsiębiorcy, rolnicy oraz organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru LGD	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Przebieganie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej założenia, cele, zasady przyznawania dofinansowania oraz typy operacji, które będą miały największe szanse wsparcia z budżetu LSR	Liczba ogłoszeń/informacji w prasie - 3 Liczba wydrukowanych pakietów ogłoszeniowych - 180 Liczba przygotowanych informacji/buletynów LGD - 450 Liczba ogłoszeń na stronach internetowych - 10 Liczba osób uczestniczących w spotkaniach - 36

77

UNIVERSITY OF
MICHIGAN LIBRARY

UNIVERSITY OF
MICHIGAN LIBRARY

UNIVERSITY OF
MICHIGAN LIBRARY